Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

[illegible]

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

15-ты ГОД КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

ОРГАН ЦВК і СНК БССР
XIII ГОД ВЫДАНЬНЯ
ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА

ЧАЦЬВЕР 7 КАСТРЫЧНІКА 1932 г.
№ 232 (3601)

ТЭЛЕФОНЫ: Адказн. рэдактара 1-69. Адказн. сакратара 4-78. [illegible]

УМОВЫ ПАДПІСКІ: 1 месяц — 3 руб. [illegible]

РЭДАКЦЫЯ і ВЫДАВЕЦТВА: МЕНСК, ПЛЯЦ ВОЛІ, 17.

КОШТ АБ'ЯЎ: 1 радок нанпарэлі 1 руб.
КОШТ ПУБЛІКАЦЫЙ: [illegible]

МОСКВА — Кремль. Правительственная Биб-ка СССР и ЮКЮР (Янв.-Дек. (Сав. Бел. 2)

Сеньня ў нумары

ПЛЕНУМ ЦК УсеКП(б) аб чорнай мэталюргіі. Рэзалюцыя Пленуму ЦК УсеКП(б) па справаздачным дакладзе т. Арджанікідзе і садакладзе т. Рудзутака, прынятая 2 кастрычніка 1932 г. (1-ая стар.).
АРТЫКУЛЫ—ПЕРАДАВЫЯ: Вырашыць праблему жывёлагадоўлі.
А. ГАК: Асадніцтва, або польскае казацтва на Заходняй Беларусі (2-ая стар.).
[illegible] ЛАШКЕВІЧ: [illegible] (2-ая стар.).
[illegible] (3-ая стар.).
[illegible] вышэйшую камуністычную с.-г. школу.
Пастанова ЦК КП(Б) (3-ая стар.).
[illegible] (3-ая стар.).
Рагачоўскі цагельны завод на выйсьці з палосы прарыву (2-ая стар.).
Патрабуем рашучых мер [illegible] (2-ая стар.).
Арганізаваць збожжазагатоўкі па аднаасобнаму сэктары—адна з асноўных задач сельсаветаў (1-ая стар.).
Асеньнюю [illegible]—поўны ход (4-ая стар.).
ЗА ГРАНІЦАЙ (4-ая стар.).
ПА БССР (4-ая стар.).

ВЫРАШЫЦЬ ПРАБЛЕМУ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

Пытаньню вырашэньня жывёлагадоўчай праблемы партыя і ўрад удзялілі і ўдзяляюць надзвычайна многа ўвагі. Нятрудна вытлумачыць, чаму жывёлагадоўчай праблеме аддаецца столькі ўвагі. Вырашэньне ў найкарацейшыя тэрміны гэтага пытаньня прадыктавана ў асноўных неабходнасьцю ўсямернага павышэньня жыцьцёвага ўзроўню рабочых мас, забясьпечаньне Чырвонай арміі і працоўных гораду. Уздым жывёлагадоўлі, як адна з самых важных асноўных галін сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, непасрэдна зьвязан з справаю арганізацыйна - гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў і якаснага падвышэньня саўгаснай вытворчасьці.

Аб тым, што пытаньне жывёлагадоўлі самым непасрэдным чынам зьвязана з калгасным будаўніцтвам, з умацаваньнем калгасаў у іх арцельнай форме сьведчыць **пастанова ЦК ад 26 сакавіка** аб забароне прымусовага аграмаджаньня жывёлы. **Пастанова ЦК ад 10 мая** аб скарачэньні пляну мясазагатовак галоўным чынам таксама была накіравана на арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў.

Гэтымі днямі апублікавана пастанова Савету Народных Камісараў Саюзу ССР і Цэнтральнага Камітэту Партыі аб мясазагатоўках. Ня можа быць двух думак аб тым вялізарным значэньні, якое мае гэтая пастанова. Яна самым цесным парадкам зьвязана з папярэднімі пастановамі ЦК ад 26 сакавіка і 10 мая, гэтая пастанова (аб мясазагатоўках) уносіць гранічную чоткасьць ва ўсю мясазагатоўчую кампанію 1932-33 году.

Больш чым у два разы павялічваецца плян здачы мясной таварнай прадукцыі для саўгасаў. Калі за папярэдні 15 месяцаў саўгасы павінны былі здаць 130 тыс. тон мяса, дык за наступныя 15 месяцаў з 1-га кастрычніка 1932 году па 1-е студзеня 1934 году яны (саўгасы) павінны здаць 300 тыс. тон мяса. [illegible]

[illegible]

Саўгасы БССР павінны здаць 4,0 тыс. тон мяса. [illegible]

[illegible]

Ужо новая пастанова СНК і ЦК у барацьбе за выкананьне пляну [illegible]

калгасных двароў, тых калгасаў, дзе ёсьць таварныя фэрмы, — 25 кглм. Аналіз табліцы нормы здачы мяса выяўляе імкненьне яшчэ больш умацаваць сацыялістычную жывёлагадоўлю. Норма здачы, вызначана пастановай ад 23-га верасьня, пабудавана такім чынам, што гэта «яшчэ больш моцна зьвязвае асабісты інтарэс калгасьніка з інтарэсамі калгасу ў цэлым, узмацняе зацікаўленасьць калгасьнікаў у разьвіцьці калгаснай вытворчасьці, будаўніцтве калгасных таварных фэрм, у ахове сацыялістычнай уласнасьці». Значыць, пытаньне аб нормах здачы мяса арганічна зьвязана з задачамі арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў. Так трэба разумець, так трэба яго праводзіць у жыцьцё.

Вялікую палёгку ўносіць пастанова СНК і ЦК устанаўленьнем тэрмінаў здачы мяса. Калгасьнік, працоўны аднаасобнік мае, дзякуючы ўстанаўленьню тэрмінаў, магчымасьць загадзя плянаваць разьвіцьцё жывёлагадоўлі ў сваёй гаспадарцы. Здача мяса жывой вагой і любым відам жывёлы яшчэ больш палягчае выкананьне плянаў загатовак калгасьнікамі і аднаасобнікамі. Трэба ўсямерна папулярызаваць усю пастанову СНК і ЦК, і той пункт яе, дзе гаворыцца пра тое, што здатчыкі мяса могуць аб'яднацца ў групы.

Устанаўленьне цьвёрдых норм і тэрмінаў здачы мяса дзяржаве мае вялікае гаспадарча - палітычнае значэньне. Калгасьнік і працоўны аднаасобнік мае магчымасьць загадзя цьвёрда вызначыць ня толькі свой плян разьвіцця жывёлагадоўлі, але і характар яго разьвіцьця, віды жывёлы. Гарантыя, што плян ня будзе павялічаны пасьля ўстанаўленьня цьвёрдых норм, якую дае пастанова СНК і ЦК, яшчэ больш замацоўвае аснову для росту жывёлагадоўлі ў калгасных фэрмах і [illegible]

[illegible]

Пастанова ЦК ад 23 верасьня [illegible]

[illegible]

Зводка аб адгрузцы бульбы на 1-е кастрычніка 1932 г.

	Плян	За 2 дні	За ўвесь час	Проц. вык.
БКПГ	110.000	3807	13512	12,3
БПГ	54.000	1000	4012	7,4
Разам	164.000	4807	17524	10,7
ЦСОП	91.000	2786	11053	12,2
Дар. ТНО	3.000	396	886	11,1
„ Мурм.	6.500	410	966	17,6
„ [illegible]				
[illegible]	16.000	60	742	4,6
[illegible]	[illegible]	92	934	3,6
«Ленінградзер»	7.000	193	1107	15,8
СПО	19.400	389	670	3,5
ДВО	—	319	385	—
ЛССТ				

Як паказвае зводка адгрузкі бульбы на БССР праходзіць яшчэ незадавальняюча. [illegible]

Партыйныя, гаспадарчыя арганізацыі [illegible]

ПЛЕНУМ ЦК УсеКП(б)
АБ ЧОРНАЙ МЭТАЛЮРГІІ
Рэзалюцыя Пленуму ЦК УсеКП(б) па справаздачным дакладзе т. Арджанікідзе і садакладзе т. Рудзутака, прынятая 2 кастрычніка 1932 г.

1. XVI зьезд партыі адзначыў адставаньне чорнай мэталюргіі і пастанавіў задачу фарсаванага яе развіцьця. [illegible]

[illegible] мартэнаўскага цэху і першага савецкага блюмінгу прадукцыйнасьцю ў 1 млн. тон у Макеевцы; ідзе мантаж новага мартэнаўскага цэху і другога савецкага блюмінгу гэткай-жа магутнасьці на Дзяржынцы. У цэнтры напярэдадні пуску новая вялікая доменная печ на Касагорскім заводзе, новыя мартэнаўскія печы на Выксунскім заводзе, ідзе глыбокая рэканструкцыя «Электрасталі» і заканчваецца рэканструкцыя «Красного Октября».

На Ўрале пачата рэканструкцыя раду заводаў і перавод іх на выраб якаснага мэталю.

Шырокім фронтам разгорнута будаўніцтва новых мэталюргічных заводаў: Магнітагорскага, Кузьнецкага, Нова-Тагільскага, Запарожсталі, Азоўсталі, Крывароскага, Тульскага і Ліпецкага. Ужо пушчаны першыя домны на Магнітнай і ў Сталінску; мантыруюцца домны на Азоўсталі, Запарожсталі, на Крывароскім заводзе, у Ліпецку і Туле.

Пачалі ўваходзіць у строй мартэнаўскія печы і напярэдадні пуску блюмінгу і рэйкабэлькавы стан на Кузьнецкім заводзе; ідзе фарсаваны мантаж мартэнаўскага цэху і блюмінгу на Магнітнай. Напярэдадні пуску знаходзяцца цэхі інструмантальных сталяй і фэрасплаву на Запарожсталі.

У выніку ўсёй гэтай работы за прайшоўшы з XVI партзьезду пэрыяд перабудавана з павялічэньнем іх магутнасьці 8 доменных пячэй, пушчана 12 новых даменных пячэй з іх 9 у 1932 годзе, у тым ліку 6 звышмагутных пячэй амэрыканскага тыпу; пушчана 20 новых мартэнаўскіх пячэй; знаходзіцца ў будоўлі і мантажы 16 даменных пячэй, дзесяткі новых мартэнаў і 4 магутнейшых блюмінгі. Звыш таго ідзе будаўніцтва раду новых трубных цэхаў і заводаў (Марыупаль, Таганрог, завод імя Лібкнэхта, Выксунскі завод, Першаўральскі завод і Нікапольскі завод).

У буйным маштабе ствараецца [illegible] для новых [illegible] (аўтатрак[illegible] [illegible]антальнай [illegible] выраб [illegible] [illegible]тых і хро[illegible] сталі, не [illegible] кісьлотна[illegible] [illegible]дшыпніка [illegible]тымагніт[illegible] [illegible] [illegible]ак інстру[illegible] выраб ка[illegible] якасных [illegible] складаць [illegible] тон у [illegible] 1929-29 г. [illegible] наладжаны [illegible] цэхаў.

[illegible] чорнай мэталюргіі за 8 месяцаў 1932 году [illegible] адпаведна [illegible] вырасла на [illegible] проц., сталі [illegible] (на пракаце—9 проц.).

2. Аднак, пералічаныя вышэй посьпехі зьяўляюцца зусім недастатковымі, у параўнаньні з тымі задачамі, якія пастаўлены перад чорнай мэталюргіяй ростам усяе гаспадаркі СССР. Зацьверджаны XVII партыйнай канфэрэнцыяй плян 1932 году—9 млн. тон чыгуна, 9,5 млн. тон сталі, і 6,6 млн. тон пракату—ня выконваецца. У сувязі з гэтым чорная мэталюргія працягвае адставаць ад агульнага ўзроўню разьвіцьця вытворчых сіл у краіне, абмяжоўваючы разьвіцьцё ўсяго машынабудаўніцтва і затрымліваючы рэканструкцыю і тэмпы новага будаўніцтва на транспарце і ў сельскай гаспадарцы. Нездавальняючыя вынікі дзейнасьці перадзельных сталяплавільных і пракатных цэхаў. Бязумоўна нецярпімыя тыя прарывы, якія былі дапушчаны ў чорнай мэталюргіі па ўсёй лініі якасных паказьнікаў пляну.

Пленум ЦК лічыць, што галоўнейшай прычынай пагоршаньня работы чорнай мэталюргіі ў летнія месяцы гэтага году зьяўляецца ня зусім здавальняючае, а часамі зусім нездавальняючае гаспадарчае і адміністрацыйна-тэхнічнае кіраўніцтва з боку заводакіраўніцтваў, аб'яднаньняў, ГУМП'у і Наркамцяжпрому, якія ня здолелі ўжыць элемэнты фармальнага кіраўніцтва і арганізаваць сапраўдную праверку выкананьня, ня здолелі ў належнай ступені арганізаваць вытворчасьць і працу, супроцьпаставіць існуючым труднасьцям бальшавіцкі напор і арганізаванасьць, замацаваць і разьвіць надалей у летнія месяцы ўзровень вытворчасьці, што дасягнуты ў маі, калі выплаўка чыгуну паднялася да 19 тыс. тон, а сталі да 18 тыс. тон у суткі.

Побач з гэтым ЦК адзначае пасла6леньне партыйнай прафэсыянальнай работы на заводах чорнай мэталюргіі, вынікам чаго зьявіліся падзеньне працоўнай дысцыпліны, паслабленьне сацспаборніцтва і ўдарніцтва, паслабленьне ўвагі да штодзенных бытавых патрэб работы. Некаторую ролю ў невыкананьні пляну па чорнай мэталюргіі ў летнія месяцы адыгралі таксама транспартныя труднасьці, якія выявіліся ў перабоях у дастаўцы руды, вугалю, вапняку, агнятрывалаў і будаўнічых матар'ялаў.

4. Пастаўленыя перад краінай задачы тэхнічнага ўзбраеньня сельскае гаспадаркі, хуткага разьвіцьця і перабсталяваньня транспарту, узмацненьня абароны краіны і разьвіцьця машынабудаўнічай прамысловасьці ня могуць быць вырашаны бяз рэзкага павялічэньня выплаўкі мэталю і фарсаваньня будаўніцтва новых заводаў і цэхаў.

У мэтах хутчэйшага палепшаньня работы мэталюргічных заводаў і павялічэньня выпуску мэталю, а таксама бязумоўнага выкананьня вытворчай і будаўнічай праграмы ў 1933 г., пленум ЦК пастанаўляе:

1. НКЦяжпрому сканцэнтраваць увагу на зьнішчэньні існуючых недахопаў у арганізацыі вытворчасьці і працы, у прыватнасьці:

а) Узмацніць увагу да работы старых заводаў і скарыстаньня існуючага абсталяваньня.

б) Пераважна перад усімі іншымі работамі весьці работы па рацыяналізацыі старых агрэгатаў і іх абслугоўваючых устройстваў, па расшыўцы вузкіх месц заводаў, дамагаючыся максымальнай прадукцыйнасьці існуючага абсталяваньня, якое заключае ў сабе ў сучасны момант значныя нескарыстаныя рэзэрвы. На працягу 1933-34 г. г. закончыць мэханізацыю агкоўных працаёмкіх працэсаў у цэхох і на ўнутрызаводзкім транспарце.

в) Асаблівую ўвагу аддаць, з прычыны іх рэзкага адставаньня перадзельным цэхам—сталяплавільным і пракатным, бесьперабойнаму забясьпечаньню іх агнятрывалам, апалам, тэхнічнымі матар'яламі, запаснымі часткамі, сваячасоваму рамонту і часковай рэканструкцыі, якая можа даць хуткі і значны эфэкт.

г) Узмацніць тэхнічнае кіраўніцтва работай агрэгатаў, пашыраючы ў асаблівасьці сыстэматычна кваліфікаваны інструктаж гарнавых, сталявараў, вальцоўшчыкаў і г. д., уводзячы пісьмовыя інструкцыі для вядзеньня тэхналёгічнага працэсу, разгортваючы падрыхтоўку і перападрыхтоўку кваліфікаваных рабочых і тэхпэрсаналу на кароткатэрміновых курсах без адрыву ад вытворчасьці.

д) Мабілізаваць увагу работнікаў на барацьбу са шматлікімі аварыямі, якія зрабіліся бічом вытворчасьці і рэзка паніжаюць выпуск прадукцыі, шляхам устанаўленьня плянава-папярэджальных рамонтаў, стварэньня парку запасных частак і пастаяннага запасу тэхнічных матар'ялаў і больш усяго шляхам узмацненьня прыцдысцыпліны і палепшаньня нагляду і догляду за агрэгатамі.

е) Весьці сыстэматычную плянамерную барацьбу за аўладаньне ў найкарацейшы тэрмін новымі агрэгатамі новабудоўляў і рэканструюемых заводаў, патрабуючы, каб усе патрэбы эксплёатацыі іх задавальняліся бязумоўна і цалкам.

ж) Сваячасова і ў дастатковай колькасьці рыхтаваць кваліфікаваных рабочых і інжынэраў для новых агрэгатаў.

з) Дырэктарам заводаў на справе паставіць канкрэтнае кіраўніцтва прадпрыемствам, глыбей вывучаючы тэхніку даручанай ім справы, бліжэй знаёмячыся з работай цэхоў і агрэгатаў, апэрацыйна прыходзячы ім на дапамогу ў штодзеннай рабоце.

і) У адпаведнасьці з пастановамі ЦК аб перабудове тэхнармаваньня ператварыць апошняе ў сапраўдную зброю павышэньня прадукцыйнасьці працы і павышэньня кваліфікацыі рабочых.

к) Асаблівай увагай абкружыць інжынэрна-тэхнічныя кадры, у тым ліку кадры сярэдняга складу прадпрыемстваў—старэйшых рабочых, майстраў,—на якіх ляжыць непасрэднае кіраўніцтва работай агрэгатаў і догляд за імі.

л) Прыраўнаць вапняныя, даламітныя, агнятрывалыя і магнэзітавыя кар'еры, вугляпапал і вугляперавозку, а таксама рудную прамысловасьць, па нормах забясьпечаньня, да вугальнай прамысловасьці.

м) Устанавіць праграму жыльлёвага будаўніцтва па чорнай мэталюргіі на 1933 год у разьмеры 1.800.000 кв. мтр.

2. Аргбюро ЦК распрацаваць мерапрыемствы па ўзмацненьні работы партыйных і прафсіянальных арганізацый на заводзе, капальнях і кар'ерах, а таксама па разгортваньні сеткі культурных устаноў (школы, бібліятэка, кіно, клюбы і да т. п.).

3. Прапанаваць НКШЗ забясьпечыць бесьперабойныя перавозкі масавых грузаў для мэталюргіі (руда, флюсы, гліна, пясок, кварцыты, агнятрывалы, кокс паліва і гатовыя вырабы) па адпаведных квартальных, месячных і сутачных плянах, лічачы іх важнейшымі і першачарговымі ў сыстэме перавозак. Сканцэнтраваць самаразгружальныя вагоны, якія ёсьць, выключна на перавозках для мэталюргіі.

4. Адзначаючы вельмі недастатковае лесазабясьпечаньне Ўральскіх заводаў, прапанаваць Наркамцяжпрому і Ўралабкому правесьці цалкам ўсе вызначаныя ўрадам (мерапрыемствы і забясьпечыць не пазьней 1-га лістапада 2-х месячныя запасы дроў і дрэўеснага вугалю на заводах уральскай мэталюргіі. Лічыць неабходным перадачу з Наркамлесу ў веданьне Усходсталі леспрамгасаў з вугляпалам.

5. Адзначаючы вядучую ролю якаснай мэталюргіі ў стварэньні навейшай тэхнічнай базы для ўсіх галін народнае гаспадаркі, лічыць неабходным мабілізаваць увагу партыі і ўсёй краіны на хуткае завяршэньне будаўніцтва і рэканструкцыю наступных заводаў якасных сталяй: Запарожсталь, Электрасталь, Чалябінскі завод фэрасплаваў, Златаўстаўскі завод «Красный Октябрь», завод імя Ільіча і Чусаўскі завод, а таксама па рэканструкцыі Бакальскіх руднікоў і пабудове Уфалейскага нікелевага заводу; Наркамцяжпрому фарсаваць будаўніцтва калібровачных цэхаў на Надзеждзінскім заводзе «Серп и Молот».

6. Лічачы зрух, які ёсьць ў вырабе абсталяваньня для заводаў чорнай мэталюргіі, зусім недастатковым, прапанаваць Наркамцяжпрому:

а) разгарнуць магутную арганізацыю праектаваньня мэталюргічнага абсталяваньня;

б) прыступіць з пачатку 1933 году да выпуску мэталюргічнага абсталяваньня на Ўральскім машынабудаўнічым заводзе на новай Краматораўцы, забясьпечыўшы фарсаванае разгортваньне іх вытворчых магутнасьцяй і не загружаючы іх пабочнымі заказамі без дазволу Наркому.

Аж да поўнага разгортваньня магутнасьцяй новых машынабудаўнічых заводаў мэталюргічнага абсталяваньня бязумоўна замацаваць удзел у вырабе мэталюргічнага абсталяваньня важнейшых заводаў агульнага і транспартнага машынабудаўніцтва, а таксама Калгатурбіны.

7. Наркамснабу і Цэнтрасаюзу зьвярнуць асаблівую ўвагу на сваячасовае забясьпечаньне чорнай мэталюргіі.

Задачы, якія ўскладаюцца на чорную мэталюргію ў бліжэйшыя гады—карэнная перарабока ўсёй тэхнічнай яе базы, пуск у ход раду важнейшых у сьвеце заводаў і агрэгатаў, бесьперапынны ўздым яе прадукцыі на мільёны тон чыгуна і пракату ў год,—настолькі вялікія, складаныя і адказныя, што патрабуюць яна толькі ўдарнай работы ўсіх работнікаў чорнай мэталюргіі—рабочых, інжынэраў і гаспадарнікаў,—але і энэргічнейшага падтрыманьня іх з боку ўсёй партыі.

Пленум ЦК абавязвае ўсе партыйныя, гаспадарчыя і прафсаюзныя арганізацыі аказваць дапамогу чорнай мэталюргіі, перш за ўсё шляхам хутчэйшага вырашэньня ўсіх пытаньняў, якія зьвязаны з работай чорнай мэталюргіі (поўнае і сваячасовае забясьпечаньне яе матар'ямі, харчовымі, прадуктамі, абсталяваньнем, транспартам і кадрамі) і самай энэргічнай мабілізацыяй і падтрыманьнем узрошай актыўнасьці рабочых-мэталюргаў, якія даюць узоры адданай гатоўнасьці па-бальшавіцку змагацца за выкананьне пляну.

100 проц. гадавога пляну збожжазагатовак да XV гадавіны Кастрычніка

Арганізаваць збожжазагатоўкі па аднаасобным сэктары
адна з асноўных задач сельсаветаў

Абавязуемся выканаць гадавы плян збожжазагатовак

(Ліст старшынь калгасаў кустовой нарады Слуцкага раёну)

Мы, старшыні калгасаў СЛУЦКАГА раёну, заяўляем партыю і Савецкую ўладу, у тым, што плян збожжазагатовак па нашым раёне будзе выкананы і перавыкананы да XV гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі. Выкананьне плянаў збожжазагатовак—гэта наш першачарговы абавязак перад пралетарскай дзяржавай. Таму мы абавязуемся зрабіць усё, каб выкаць плян збожжазагатовак у найхутчэйшы тэрмін. Многія перадавыя калгасы нашага раёны ў выкананьні сваіх першачарговых задач перад пралетарскай дзяржавай. Так, калгас «ЛЕНІНА» выканаў гадавы плян збожжазагатовак на 100 проц., «1-е МАЯ»—106 проц., «В. Жыцьцё»—112 проц., «Рэдэнс»—119 проц., «Ударнік»—118 проц., «Ч. Барацьбіт»—124 проц. і імя СТАЛІНА—156 проц.

Мы, старшыні 15 калгасаў, абавязуемся гадавы плян збожжазагатовак цалкам выканаць да 10 кастрычніка.

Адначасова зьвяртаемся з заклікам да ўсіх калгасьнікаў, беднякоў і серадрякоў - аднаасобнікаў Слуцкага раёну ўзяць бальшавіцкія тэмпы па выкананьні пляну збожжазагатовак, з тым каб рапартаваць XV-й гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі аб 100 проц., выкананьні пляну збожжазагатовак па кожным сэктару. Ударным выкананьнем збожжазагатовак яшчэ больш павысім тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва—пабудовы бясклясавай сацыялістычнай грамады.

Ад імя 15 калгасаў Слуцкага раёну.

ПУНЧЫК, ГУРБО, АНТОНАЎ, БУЗУН, АСТАПЕНЯ, ПЕЦЬКО, МІРОНЧЫК, ЛЯХ, ХАЎСТОВІЧ, ШУЛЯКОСКІ, ПЭЛЯЖ, БЛАГУЦКІ, РУХАВЕЦ, РАДЗЮКЕВІЧ, ТРАХІМОВІЧ, ДУБОВІК, ГРЫЦКЕВІЧ, БАБІЦКІ, ПРАСЬЦЯК, КАЧУР, КАЗЛОСКІ, ТРОЦКІ, БРЫЦКЕВІЧ, БУЗІЛКА, БАЛВАНОВІЧ, і СІДАРАЎ.

ЦК КП(Б)—Гікало, СНК—Галадзеду, „Белзагатзерне“ Журомскаму, рэдакцыям газ. „Зьвязда“ і „Савецкая Беларусь“.

Пад кіраўніцтвам партарганізацыі, пры мабілізацыі шырокіх калгасных мас, гадавы плян загатовак збожжа на 3 кастрычніка па калгасным сэктары Тураўскі раён выканаў на 102,6 проц.

Змагаемся за сканчэньне пляну загатовак у бліжэйшыя дні па аднаасобным сэктары.

Райкампарт ЛЯХАЎ

Райвыканком НІКІПАРОВІЧ

„Райзагатзерне“ ШЫНЕЛКЕ

Случчына павінна заваяваць перамогу па збожжазагатоўкам

СЛУЦАК. (Наш кар.). Тэмпы збожжазагатовак па раёне, асабліва ў апошні час, яўна нездавальняючыя і папражаюць пась пяховаму выкананьню пляну ў тэрмін. Асабліва адстае аднаасобны сэктар, які выканаў гадавы плян толькі на 13 проц., калгасны сэктар выканаў плян на 33 проц. Наступленьне збожжа па цьвёрдых заданьнях з кулацка-заможных гаспадарак ідзе зусім марудна. У радзе месц пануе ўяўнае прымірэнцтва да кулацка-заможных гаспадарак з боку партячэек, сельсаветаў, упаўнаважных раёну.

Недапушчальна марудна ідуць збожжазагатоўкі па *Дучнікоўскім* сельсавеце—11,7 проц., *Даросінскім*—12,1 проц., *В.-Агародніцкім*—12,3 проц. і *Цараўскім*—12,3 проц. Але побач з гэтымі сельсаветамі ёсьць і такія, якія па-бальшавіцку змагаюцца за збожжа (*Палікарпаўскі* сельсавет, *Шымчыцкі, Грэскі*).

Партыйныя арганізацыі ганебна адстаючых сельсаветаў не арганізавалі бальшавіцкай барацьбы за збожжа на аснове шырока разгорнутай работы сярод калгасьнікаў, аднаасобнікаў-беднякоў і серадрякоў, пры рашучым націску на кулацка-заможныя гаспадаркі. Гэта важнейшая кампанія пушчана на самацёк.

Шляхам шырокай масавай работы сярод аднаасобнікаў і калгасьнікаў і націску на кулацка-заможныя гаспадаркі партарганізацыя Случчыны даб'ецца поўнай перамогі на збожжазагатоўчым фронце. *Прыезд у Слуцак старшыні ЦВК тав. ЧАРВЯКОВА працоўныя Случчыны адзначылі чырвонымі абозамі збожжа імя тав. ЧАРВЯКОВА. Трэба арганізаваць яшчэ больш магутны бесьперапынны паток чырвоных збожжавых абозаў.*

Л. Хаўкін.

Аднаасобны сэктар адстае

Гадавы плян збожжазагатовак па *Шэйскім* сельсавеце (Кругскі раён) выкананы толькі на 14,2 проц. Гэты ганебны прарыў тлумачыцца непаваротлівасьцю членаў сельсаветаў і старшынь калгасаў, якія не зматлі ўзьняць пытаньне аб збожжазагатоўках на прынцыпова-палітычную вышыню.

Аднаасобны сэктар выканаў гадавы плян збожжазагатовак толькі па 1,8 проц. Няма належнага націску на кулацка-заможныя гаспадаркі.

Толькі сацыялістычны сэктар ідзе наперадзе, выканаўшы плян на 40 проц. Ёсьць такія калгасы, якія свой плян па збожжазагатоўках ўжо выканалі на 100 пр. (калгас «Чырвоная зьмена»).

Трэба зараз павесьці шырокую агітмасавую работу, растлумачыўшы пастанову аб збожжазагатоўках сярод аднаасобнікаў і калгасьнікаў, мацней націснуць на кулацка-заможны элемэнт з такім разьлікам, каб да дню гадавіны Кастрычніка цалкам выканаць плян збожжазагатовак.

Кудраўцаў.

Усямерна актывізаваць аднаасобніка

Збожжазагатоўкі па Парыцкім раёне разгортваюцца марудпымі тэмпамі, асабліва па аднаасобным сэктары. Аднаасобны сэктар выканаў іх на 9,4 проц. Праца з аднаасобнікамі не разгорнута і па большасьці сельсаветаў аддана на самацёк. Прыкладам гэтага можа служыць Гарохаўскі сельсавет выканаў 0,2 проц. пляну). У большасьці сельсаветаў раёну не распрацаваны апошнія пастановы партыі і ўраду

Праўда, сацыялістычны сэктар ідзе уперадзе. Рад калгасаў раёну ўжо выканалі свае пляны і калгас «Сталіна», «Леніна»). Калгасы Кабыльшчанскага сельсавету выканалі плян на 195,3 проц. Агулам-жа па раёне калгасны сэктар здаў 52,1 проц. заданьня.

Зараз цэнтр цяжару патрэбна перанесьці на аднаасобны сэктар і на аснове масава-растлумачальнай работы забясьпечыць выкананьне і перавыкананьне рабочага пляну збожжазагатовак да XV гадавіны Кастрычніка.

Апенька.

Ліквідаваць адставаньне аднаасобнага сэктару

КЛІМАВІЧЫ. 3-X. (Белта). На 30 верасьня плян збожжазагатовак па раёне выкананы на 77,6 проц. Але ў той час калі сацыялістычны сэктар па-бальшавіцку выконвае свае абавязкі перад пралетарскай дзяржавай, выводзячы раён у рад перадавых, то аднаасобны сэктар яшчэ значна адстае. Па гэтым сэктары здана толькі 37 проц. пляну

Сабатуе загатоўкі кулацка-заможная частка. Аб гэтым сьведчыць той факт, што цьвёрдыя заданьні споўнены толькі на 16,9 процантаў. Аднаасобнікі Малашкавіцкага і Забялышанскага сельсаветаў ня здалі яшчэ ніводнага кілё збожжа. Між тым пры адпаведнай масавай рабоце па Макеевіцкім сельсавеце аднаасобнікі ўжо здалі 91 процант агульнага заданьня, аднаасобнікі Зьвялчацкага сельсавету—73 проц.

Адстаючым сельсаветам неабходна разгарнуць масавую работу сярод бядняцка-серадняцкіх мас, а кулакоў і заможнікаў прымусіць здаць збожжа паводле цьвёрдых заданьняў.

РАГАЧЭУСКІ ЦАГЕЛЬНЫ ЗАВОД НЯ ВЫЛАЗІЦЬ З ПАЛАСЫ ПРАРЫВУ

Прычыны: цякучасьць рабочых, дрэннае матар'яльна-бытавое абслугоўваньне, Адсутнасьць культмасавай работы, сацспаборніцтва і ўдарніцтва

Зрабіць круты пералом

РАГАЧЭЎ. (Наш кар.). Усебеларускі конкурс цагельных заводаў на лепшае выкананьне прамфінпляну не забясьпечыў пералому ў рабоце Рагачэўскага цагельнага заводу, які як і раней, знаходзіцца ў паласе ганебнага прарыву па выкананьні прамфінпляну.

Жнівенскі плян па вырабе цэглы-сырцу выкананы толькі на 28,5 проц.— выпрацавана 484152 цагліны пры пляне ў 1700000. Па выпальваньні цэглы плян выкананы на 70,1 проц.

Трэба адзначыць, што ў папярэдніх месяцы і кварталы цагельны завод не давыканаў свой прамфінплян больш як на 50 проц. Так, паўгадовая праграма па вырабе цэглы-сырцу выканана толькі на 44,9 проц. З месяцу ў месяц, з кварталу ў квартал на заводзе паглыбляецца прарыў у выкананьні прамфінпляну, тысячы і мільёны цаглін не дадае завод.

Дзе-ж прычына такой ганебнай работы?

Першая прычына заключаецца ў тым, што на заводзе слаба ажыцьцяўляюцца шэсьць гістарычных указаньняў тав. Сталіна, асабліва ігнаруецца першая сталінская ўмова перамог.

На заводзе назіраецца вялікая цякучасьць рабочай сілы. Штодзённа прыбывае па 5—10 рабочых і амаль столькі-ж пакідае работу. На сёньняшні дзень працуе толькі 130 рабочых у той час, калі патрэбна ня менш 215 чал. Прычынай такой цякучасьці зьяўляецца дрэннае матар'яльна-бытавое абслугоўваньне рабочых. Трыкутнік і ЗРК заводу не клапоцяцца аб палепшаньні грамадзкага харчаваньня. На заводзе ёсьць трусатнік (32 трусы) і адкормачны пункт (12 сьвіней). Пры ўмелым скарыстаньні гэтых магчымасьцяў, пры ўмелым разгортваньня, самазагатовак, пры добрай пастаноўцы трусагадоўлі якасьць грамадзкага харчаваньня на заводзе магчыма было-б палепшыць. Але справа ў тым, што гэтым пытаньнем на заводзе ніхто ня цікавіцца.

Профработа зусім не вядзецца. За апошнія 3 месяцы зьмянілася 5 старшынь заўкому. Усе яны па розных прычынах пакідалі работу і цяпер на заводзе няма старшыні заўкому.

Сталая культ-масавая і выхаваўча-палітычная работа сярод рабочых не вядзецца, у той час, калі на заводзе працуюць рабочыя, якія прышлі з вёсак. Сацспаборніцтва і ўдарніцтва паміж рабочымі не разгорнута. Заводзкія арганізацыі не займаюцца і не кіруюць сацспаборніцтвам. Насьценгазэты няма. Рамка, зробленая для выпуску «Ільлічоўкі», выкарыстоўваецца адміністрацыяй для вывешваньня загадаў.

Падпіскай на пазыку «4-га завяршаючага» рабочыя ахоплены толькі на 85 проц. Партыйная работа на заводзе не адчуваецца. Сакратар парт'ячэйкі Эцін бывае на заводзе вельмі рэдка, знаходзячыся ўвесь час у разьездах. Камуністаў на заводзе 10 чалавек, камсамольцаў 6, але яны не адчуваюцца як авангардная сіла на заводзе.

Трыкутнік Рагачэўскага цагельнага заводу павінен карэнным чынам перабудаваць сваю работу, цьвёрда праводзячы ў жыцьцё, 6 гістарычных умоў тав. Сталіна, дабіцца 100 процантнага выкананьня вытворчай праграмы па вырабе цэглы.

Куляшоў Хвелар.

Упарадкаваць здабываньне сыравіны для будматар'ялаў

Аб'яднаньне Белбудматар'ял пры ўсякіх відах вырабу будматар'ялаў мае справу з сыравіннай базай, з кар'ернымі або іншага віду распрацоўкамі, наяўнасьць якіх вызначае характар ня толькі самой мясцовасьці, але галоўным чынам таго, што ляжыць пад верхнімі пластамі зямлі. Наогул неабходна ведаць геалёгічны разрэз базісу, на якім будуецца той ці іншы завод і спосабы здабываньня той сыравіны, на базе якой завод будзе існаваць. Патрэбна ня толькі ўсё гэта ведаць, але і мець плян распрацовак тых напластаваньняў, з якімі даводзіцца сустракацца пры здабываньні патрэбнай сыравіны.

Такое плянавае вядзеньне распрацовак залежаў шляхам шахтаў, штольняў і г. д. выклікае неабходнасьць мець асобу, якая была-б знаёма з гэтымі відамі работ і кіравала ёй. Патрэбны інжынэр або тэхнік—гарняк, які займаўся-б усёй гэтай справай, адказваў-бы за парадак на распрацоўках.

Аднак, трэба сказаць, што парадку ў нас ў гэтай справе няма. Гэта адразу-ж кідаецца ў вочы, калі прыдзеш на цагельны, чарапічны або вапняны заводы. Асабліва дрэнна пастаўлена справа ў Верхавенскім (пад Віцебскам) вапняным заводзе, дзе пры здабываньні вапняга каменю натыкнуліся на «непераможныя» труднасьці, якія заключаліся ў вельмі глыбокім залягаваньні пароды і ў вялікай колькасьці грунтавых вод, што перашкаджала распрацоўцы залягаваньняў каменю. Тое-ж самае і на чарапічным заводзе ў Крупцах пад Менскам, гліну для якога трэба будзе з вялікімі труднасьцямі заставаць на тарфяным балоце з-пад пласта ваданоснага пяску.

Вялікая віна ў гэтым кладзецца на геолёга-выведку, якая часта недастаткова сур'ёзна падыходзіць да справы выведкі, абмяжоўваючыся толькі ўстанаўленьнем наяўнасьці сыравіны, пакідаючы нерасправаванымі пытаньні здабываньня сыравіны, спосабы эксплёатацыі залягаваньняў яе.

Забясьпечаньне распрацовак пэўным кіраўніцтвам, распрацоўка пляну здабываньня сыравіны для вырабу будматар'ялаў, а таксама і вызначэньне спосабаў эксплёатацыі залягаваньняў —вось асноўныя праблемы, якія неабходна вырашыць для таго, каб увесьці парадак у заводзкую гаспадарку па лініі здабываньня сыравіны, якая зьяўляецца асноўным момантам у вырабе будматар'ялаў.

За разбазарваньне будматар'ялаў—да адказнасьці

На беразе ракі «Босі» Чэрнеўскага сельсавету (Горацкі раён), пачалі будаваць крухмальна-патачны завод. Аднак, на шляху будаўніцтва заводу давялося сустрэцца з вялікімі перашкодамі.

Завод меркавалася пусьціць у гэтую восень. Між тым будаўніцтва яго яшчэ і да гэтага часу ня скончана.

Прычыны зрыву будаўніцтва—гэта недахоп рабочай сілы, і, па-другое, адміністрацыя будаўніцтва распрадала цэмант. Такім чынам зараз няма чым скончыць пабудову заводу.

Інжынэр т. Баброў дакладваў адміністрацыі аб тым, што не хапае цэманту. але атрымаў адказ: «завод павінен быць пабудаваны ў тэрмін», у той-жа час ня ўжывае ніякіх захадаў да забясьпечаньня заводу будматар'яламі.

За разбазарваньне будматар'ялаў адміністрацыя крухмальна-патачнага заводу павінна быць прыцягнута да адказнасьці.

МАЧУЛЬ.

Пашырыць вопыты пасеву яравых на зіму

Пытаньне падняцьця ўраджайнасьці пастаўлена партыяй і ўрадам, як цэнтральная задача ў справе арганізацыйна-гаспадарчага умацаваньня калгасаў. Раньнія тэрміны сяўбы зьяўляюцца асноўнымі мерапрыемствамі ў барацьбе за ўраджай. Гэта ў выстарчальнай меры даказана ня толькі вопытамі навукова-дасьледчых устаноў, але і шырокай практыкай калгасаў.

Між тым, штогоду мы сыстэматычна позьнімся з сяўбой. Так, у гэтым годзе, паводле пляну сяўба яравых па калгасах БССР павінна была быць у асноўным скончана да 1 чэрвеня, а фактычна на гэты тэрмін плян сяўбы быў выкананы толькі на 52,2 проц. Асноўнай прычынай спазьненьня сяўбы зьяўляецца недавыкананьне пляну зяблевага ворыва ўвосень 1931 году і затрымка з вывазам гною. Наогул, ка на пэрыяд веснавой сяўбы пераносіцца шмат сельска-гаспадарчых работ, якія пры дрэннай арганізацыі працы і няправільнай расстаноўцы сіл зацягваюць сяўбу ярыны аж да ліпеня.

Гэтых недахопаў можна ўхіліць, і тым самым атрымаць больш высокі ўраджай разгрузіцца ад празьмернага зьбегу на адзін пэрыяд вялікага ліку работ. А для гэтага па нашай думцы неабходна пераключыцца на сяўбу яравых на зіму. Сяўба яравых на зіму ёсьць адзін з спосабаў атрыманьня раньніх усходаў. Пры гэтым спосабе, з аднаго боку, частка работ з вясны пераносіцца на канец восені, з другога боку—высеяныя на зіму культуры маюць магчымасьць прарастаць у зямлі яшчэ раньняй вясной.

Вопыты пасеву яравых на зіму праводзіліся ўжо ў выстарчальных памерах навукова-дасьледчымі станцыямі і ў масавым штабе калгасамі і саўгасамі Ніжняй і Сярэдняй Волгі і Паўночнага Каўказу. У мінулую восень гэтыя вопыты былі зроблены і ў калгасах БССР. Нажаль, такія раёны як Гомельскі і Менскі сарвалі гэтую справу, Аршанскі і Віцебскі і Бабруйскі раёны хоць і правялі пасевы на зіму, але ў далейшым закінулі догляд за вопытнымі вучасткамі. Ня гледзячы аднак, на гэта сёлета атрыманы досыць станоўчыя вынікі і ва ўмовах БССР.

Былі закладзены вопыты з морквай, буракамі, сонечнікамі, канюшынай, лёнам, лубінам, аўсом і ячменем. Вынікі атрыманы наступныя:

Морква была пасеяна ў калгасе «Спартак» (Аршанскі раён), імя Молатава (Віцебскі раён) і імя Блюхера (Бабруйскі раён). У калгасе «Спартак» было пасеяна 40 кв. мэтр. кармовай морквы; пасевы праводзіліся ў канцы кастрычніка ў сухое надвор'е перад водзілася баранаваньне, усходы былі самымі замаразкамі і сьнегападам. Раньняй вясной морква дала дружныя ўсходы яшчэ да зьяўленьня пустазельля. На частцы вучастку, на якім прагустыя, нармальныя.

У калгасе імя Молатава было пасеяна 0,10 га морквы. 28 чэрвеня пасевы мелі добры выгляд.

У калгасе імя Блюхера сяўба морквы праводзілася 15 лістапада, вясной, 27-га красавіка, было праведзена баранаваньне ў 2 сьляды, 20-га чэрвеня ўсходы морквы мелі 15 снм. вышыні. нармальную гушчыню.

Буракі кармавыя былі пасеяны ў калгасе імя Блюхера (Бабруйскі раён) і ў калгасе «Чырвоны кастрычнік» (Аршанскі раён).

Лён быў пасеян 15-IX калгасам імя Молатава (Віцебскі раён). На 20-VI лён быў вельмі добрым як па гушчыні, гэтак і па вышыні (0,8 мэтра) і знаходзіўся ў стадыі красаваньня.

Лубін быў высеян калгасам «Чырвоны Кастрычнік» (Аршанскі раён), 25-X. Вясной ён даў вельмі добрыя ўсходы і на 20-VI меў добры рост.

Ужо гэтыя вынікі масавых досьледаў пасеву некаторых яравых культур на зіму даюць магчымасьць сказаць, што сяўба на зіму такіх культур, як морква і буракі (кармавыя і сталовыя), сонечнік, канюшына, нават лён і лубін, заслугоўвае ўвагі для далейшай праверкі. Нажаль, калгасы, якія арганізавалі закладку досьледаў, абмежаваліся толькі праверкай аднаго пытаньня—узыдуць ці не ўзыдуць яны вясной, а пытаньнем арганізацыі далейшага дагляду за імі, параўнаньня з веснавымі пасевамі гэтых культур і ўраджайнасьці—не зацікавіліся. Іначш кажучы, добрую справу арганізавалі і не давялі да канца.

Больш поўны і дасканалы адказ на гэтыя пытаньні даюць навукова-дасьледчыя станцыі Ніжняй і Сярэдняй Волгі, ЦЧО і Паўночнага Каўказу, дзе пасеў на зіму сонечніка, морквы, буракоў і махоркі праводзіцца ўжо ў шырокіх разьмерах саўгасамі і калгасамі гэтых вобласьцяй. Так, у ЦЧО пасеў сонечніка праводзіцца на працягу раду гадоў і ўжо ў 1930 годзе ўвосень было пасеяна сонечніка ў 60 раёнах 15.000 га, а ў 1931 годзе—312.000 га. Асеньнія пасевы сонечніка ў БССР маюць яшчэ большае значэньне таму, што яны даюць у раньнюю пару зялёную масу.

Шляхам пастаноўкі масавых досьледаў магчыма выявіць рад іншых яравых культур, якія можна было-б высеваць пад зіму. Гэтым пытаньнем у першую чаргу павінны зацікавіцца агрработнікі. Праблема пасеву яравых культур пад зіму амаль разьвязана ўжо ў адносінах сонечніка, морквы, буракоў, махоркі ў раёнах засушлівых вобласьцяй, яно мае выключна важнае значэньне і для БССР. У нас гэта праблема павінна быць пастаўлена ў адносінах другіх культур, як канюшына, лён і лубін. Пашырана думка, што гэтай справай займацца няма ніякага сэнсу, таму што ўвосень лепш араць пад зяб, што з пасевамі гэтых культур можна справіцца і вясной. Мы лічым, што гэтыя думкі ня маюць пад ставы. Як вядома зяблівае ворыва мае дзяякае значэньне ў падвышэньні ўраджайнасьці. З аднаго боку, як частка агратэхнічнага мерапрыемства, якое робіць значны ўплыў на падвышэньне ўраджайнасьці, але толькі пры ўмовах раньняга ворыва, прыкладна да 10—15 кастрычніка. Узараная на зіму ў цёплыя асеньнія дні глеба прадстаўляе лепшыя ўмовы для аэрацыі (свабоднага праходжаньня паветры ў глебе), а значыць і лепшыя ўмовы для жыцьця глебавых мікраарганізмаў, ... зьбіраюць каштоўнейшыя азоцістыя спажыўныя матэрыі (салетру). З наступленьнем халадоў жыцьцядзейнасьць гэтых арганізмаў аслабявае і ўсім спыняецца, а значыць і зяблівае ворыва траціць свае значэньне ў гэтым сэнсе. З другога боку, зяблівае ворыва мае значэньне як мерапрыемства арганізацыйнага парадку, бо ворыва на зіму зьяўляецца па сутнасьці ворывам пад яравыя, якое ня трэба праводзіць вясной. Нашай задачай зьяўляецца—спалучыць усе перавагі зяблівага ворыва з тым, каб атрымаць найбольшы эфэкт. Гэтая задача пры змацненьні тэхнічнай базы сельскай гаспадаркі, росьце МТС і мэханізацыі ворыва—у бліжэйшыя гады будзе з посьпяхам вырашана, а значыць больш позьні асеньні пэрыяд будзе вольным ад работы. Вось гэты пэрыяд і магчыма было-б скарыстаць для пасеву некаторых яравых культур пад зіму тым больш, што найбольш адказнейшым рашаючым момантам пры пасеве яравых пад зіму зьяўляюцца тэрміны сяўбы, якія павінны быць прыстасаваны да самых апошніх дзён перад наступленьнем прымаразкаў і сьнегападу. Гэтыя каляндарныя тэрміны нават і пры станоўчым вырашэньні пытаньня пасеву яравых на зіму ва ўмовах БССР ня могуць быць даны з цэнтру, а павінны быць вывучаны і ўстаноўлены самымі гаспадаркамі і раёнамі.

Часта высоўваюць, яшчэ і такі матыў, што плошчы культур, якія магчыма высяваць пад зіму, нязначны, што з імі можна справіцца і вясной гэты матыў зьяўляецца таксама беспадстаўным. Па-першае таму, што па сеў пад зіму павінен даць прыбаўку ўраджаю, бо пэрыяд вегетацыі пачынаецца і канчаецца раней, прыпадаючы на тэрмін найбольш спрыяючы прарастаньню, далейшаму разьвіцьцю расьлін і дасьпяваньню.

Праблема вывучэньня пасеву яравых культур на зіму ва ўмовах БССР павінна быць пастаўлена ў цэнтры ўвагі навукова-дасьледчымі станцыямі, агранамамі і непасрэдна самымі саўгасамі і калгасамі.

Калгасцэнтрам БССР сёлета закладваецца 20 вопытаў з рознымі культурамі у 20-ці калгасах.

Норма высеву ў сярэднім прынята: для буракоў на 500 кв. м.—70 гр., морквы на 500 кв. м.—25 гр., сонечніку 500 кв. м.—1,25 гр., лёну 1000 кв. м.—5,00 кгр., лубіну 500 кв. м.—10,0 кгр., аўсу 1000 кв. м.—20,0 кгр., ячменю 1000 кв. м.—15,0 кгр.

Асобна падсяваецца канюшына пад азімае жыта, або пшаніцу ў кожным з гэтых калгасаў на плошчы 100 кв. мт. увосень і 1000 кв. мт. вясной з нормай высеву 1,4 кгр.

Як правіла, вопыт з усімі культурамі закладваецца ў кожным з вызначаных 20 калгасаў, для чаго калгасам адводзіцца 1 га лепшай ў калгасе зямлі з найбольш роўнымі аднолькавымі глебавымі ўмовамі і ўмовамі рэльефу, аднолькавая па ўсёй плошчы па апрацоўцы і ўгнаеньні, узараная не пазьней 10-IX. Сяўба праводзіцца перад самымі прымаразкамі і сьнегападу, з тым, каб насеньне не пасьпела прарасьці і з такім разьлікам, каб вучасткі асеньняй і веснавой сяўбы аднэй і тэй-жа культуры абавязкова былі аднолькавы па ўсіх пералічаных умовах. На вучастках, якія вызначаюцца для веснавой сяўбы, апошняя праводзіцца рана, асеньнія пасевы барануюцца і ўстанаўліваецца далейшы дасканалы нагляд за пасевамі. Для правядзеньня гэтай работы вылучаецца адказны калгасьнік-ударнік, найбольш пісьменны, які здолеў-бы весьці сыстэматычна назіраньні і запісы па тэрмінах сяўбы, спосабы апрацоўкі, умовы надвор'я і г. д. Закладка, пасеў, догляд, уборка і назіраньне за вопытам ускладаецца на брыгаду, пад адказнасьць брыгадзіра, на вучастку якой знаходзіцца вопытны вучастак. Агульнае кіраўніцтва ажыцьцяўляецца аграномам, які абслугоўвае калгас пры актыўным удзеле ячэек Асоавіяхіму, бюро рацыяналізацыі, спэцыяльных вопытных гурткоў і г. д.

Працу па закладцы вопытаў, па пасеве яравых на зіму (па азімізацыі яравых) трэба паставіць у цэнтр увагі, асабліва ў тых раёнах і калгасах, дзе яны праводзяцца Калгасцэнтрам. Шырэй, на значна большых плошчах з большай рызыкай можна разгарнуць гэтую работу і ў іншых гаспадарках пры дапамозе актыву вёскі (аграномаў, настаўніцтва, рабочага і калгаснага актыву і г. д.). У барацьбе за высокі ўраджай сацыялістычных палёў на падставе рашучага ажыцьцяўленьня агратэхнічных мерапрыемстваў ужо выпрацаваных і верных трэба шукаць новыя шляхі, якія дапамаглі-б хутчэй і найбольш поўна «дагнаць і перагнаць» па ўраджайнасьці капіталістычныя краіны.

Лашкевіч.

Саўгасы—у авангард збожжазагатовак. Перавозка збожжа на загпункт.

Патрабуем рашучых ме[...]

да кіраўнікоў: Лоеўскага, Ушацкага, Шклоўскага, Быха[ўскага] і Ўваравіцкага раёнаў, якія зрываюць вярбоўк[у] рабочых Данбасу

Данбас патрабуе рабочых

Партыя і ўрад надаюць вялікую ўвагу вярбоўцы рабочай сілы для Данбасу. Данбас зьяўляецца «ўсесаюзнай качагаркай» нашай краіны. І больш таго, пры сучасным тэхнічным яго абсталяваньні ён набывае сусьветнае значэньне.

Гэта абавязвае ўсе раённыя, партыйныя, савецкія і прафсаюзныя арганізацыі БССР. зьвярнуць вялікую ўвагу на вярбоўку рабочай сілы Данбасу з тым, каб забясьпечыць яго бесьперабойную работу.

Ня гледзячы на ўсё гэта, кіраўнікі паасобных раёнаў недаацэньваюць вялікае важнасьці вярбоўкі рабочай сілы і па апартуністычнаму тармозяць плянавае забясьпечаньне Данбасу рабочай сілай. Зусім нецярпімымі зьяўляюцца такія факты, што Лоеўскі, Вушацкі, Шклоўскі, Быхаўскі і Ўваравіцкі раёны ня далі Данбасу да гэтага часу ніводнага чалавека.

Са зводкі яскрава відаць, што асобныя раёны, як напрыклад, Рага[чэўскі], Чырвонапольскі, Касьцюкові[цкі] і Чэрыкаўскі, за апошні час маюць [значныя] зрухі ў выкананьні пляну [вяр]боўкі рабочай сілы Данбасу. Тр[эба], каб усе астатнія раёны па-бальшав[іцку] ўзяліся за выкананьне дырэкт[ываў] партыі і ўраду аб вярбоўцы раб[очых] Данбасу.

Факты аб тым, што вярбоўшчыкі Макееўскага рудакіраўніцтва бяз [ведама] раённага штабу і інсьпэктара [працы] пакінулі вярбоўку і паехалі з [раё]ну дамоў, а ўпаўнаважаны НКПр[ацы] пакінуў раён і выехаў у Менск [і да] гэтага часу не вярнуўся ў раён [вяр]боўкі, заслугоўваюць неадкладнага [рэ]агаваньня з боку НКПрацы БССР.

З В О Д К А

аб ходзе вярбоўкі рабочай сілы Данбасу па БССР за [III] квартал і за 6-ую пяцідзенку верасьня 1932 г.

Назва раёнаў	Патрэбная колькасьць у III кварт.	Адпраўлена за 6-ю пяцідзенку верасьня	Усяго адпр. спач. кварт.	З іх калгасьнікаў	Проц. выкананьня
Бялыніцкі	—	—	13	5	—
Веткаўскі	300	24	37	—	12,33
Лоеўскі	200	—	—	—	—
Чэрыкаўскі	200	—	92	7	46
Касьцюковіцкі	400	36	139	—	34,8
Мсьціслаўскі	200	—	25	—	12,5
Кармянскі	250	—	70	—	28,0
Чачэрскі	150	—	7	—	4,68
Вушацкі	100	—	—	—	—
Рагачэўскі	100	—	69	—	69
Горацкі	300	—	21	—	7,0
Жлобінскі	150	11	18	6	12,0
Чырвонапольскі	350	—	112	2	32,0
Прапойскі	100	—	23	—	23,0
Шклоўскі	200	—	—	—	—
Клімавіцкі	400	—	82	—	25,0
Быхаўскі	250	—	—	—	—
Уваравіцкі	100	—	—	—	—
Чавускі	250	7	59	10	23,6
Усяго	4000	78	767	30	19,1[7]

Старшыні СНК БССР—тав. Галадзеду, Цэнтраль[]наму штабу па вярбоўцы рабочай сілы Данбас[у], рэдакцыі газэты „Савецкая Беларусь"

Горацкім раённым штабам садзейнасьці вярбоўцы рабоч[ай] сілы на Данбас накіравана 26 чал. На 20-IX г. г. завербавана 37 [чал.], але на сёньняшні дзень рабочыя не адпраўлены з прычыны адсутна[сь]ці сродкаў. Прычым вярбоўшчыкі Макееўскага рудакіраўніцт[ва] 20 верасьня г. г. бяз ведама раённага штабу і інспэктара пра[цы] выехалі з раёну ў свае рудакіраўніцтва. Выходзячы з гэтага, в[яр]боўку рабочай сілы Данбасу прымушаны былі спыніць. Прысла[ны] да нас упаўнаважаны НКПрацы 24 верасьня выехаў у Менск і [да] гэтага часу ў раён не вярнуўся. Просім ужыць адпаведныя за[хады].

Старшыня райштабу Дэвусаў
Інспэктар працы Марозаў

У Клімавічах вярбоўка рабочых на самацёку

Плянавае заданьне па вярбоўцы рабочай сілы для Данбасу па Клімавіцкім раёне зрываецца. Замест 400 рабочых у III квартале завербавана ўсяго 44 чал. Дубровіцкі сельсавет завербаваў 32 рабочых і Студзенскі—12 чал. Астатнія сельсаветы, якім дана разьвёрстка (*Макеевіцкі, Пуцімельскі, Зьвянчацкі, Ціманаўскі, Радзянскі, Мілаславіцкі, Забяллманскі, Малашкавіцкі і Гразівецкі* не далі ніводнага адыходніка.

Партыйныя і камсамольскія ячэйкі, прафсаюзныя і грам[адзкія] арганізацыі Клімавіцкага [раё]ну стаяць у баку ад гэтай с[пра]вы.

У бліжэйшыя дні павінен б[ыць] зроблен рашучы пералом. Клі[маві]шчына павінна выканаць [свой] абавязак перад пралетарскім [Данбасам]. Для гэтага магчымас[ьці] ёсьць. Трэба толькі шырэй [раз]гарнуць палітычна-масавую [рабо]ту сярод насельніцтва.

Асадніцтва, або польскае казацтва на Заходняй Беларусі

А. ГАК

Пасьля акупацыі польскімі імпэрыялістамі тэрыторыі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны гэтыя землі зрабіліся аб'ектам ваеннага і цывільнага асадніцтва. Нельга не адзначыць, што польская буржуазія да гэтага рыхтавалася даўно і нават мела наладжаны апарат. Яшчэ ўвосень 1915 году, калі Заходняя Беларусь была занята германскім войскам, а карэнная беларуская насельніцтва прымушана было ўцякаць у глыб Расіі,—яшчэ тады паны з Кракаўскага цэнтру, на чале з ППС, высунулі праграму калёнізацыі Беларусі, пры чым паны вельмі баяліся ўпусьціць зручны момант.

«Перад намі,—пісалі яны,—стаіць цяпер сур'ёзьнейшая задача, якую на працягу трох пакаленьняў вырашала польская нацыя—гэта задача, экспансія нашага землеўладаньня на Ўсход, на землі спустошаныя вайной і масавым ўцёкам насельніцтва. Мы павінны частку Беларусі калёнізаваць, павінны заложыць тут, на вызваленых ад няволі зьдзекаў землях, тысячу ячэек польскай культуры і польскай гаспадаркі». (Д-р С. Шмідт «Унутраная калёнізацыя як дзейнік абароны дзяржавы.» ст. 5, Кракаў, 1916 г.).

Новаствораны польскі буржуазна-памешчыцкі ўрад адразу-ж пасьля захопу Беларусі пачаў праводзіць калёнізацыю. А для таго, каб забясьпечыць калёнізацыйны фонд, 17-га сьнежня 1920 г. урад выдаў закон, згодна якога ўсе бежанцы-беларусы, якія ня вернуцца на бацькаўшчыну да 1-га красавіка 1921 году трацяць права карыстацца ранейшымі надзеламі. На практыцы гэта азначала, што беларусы-бежанцы трацяць права карыстацца зямлёй наогул.

Як вядома, Заходняя Беларусь была арэнай імпэрыялістычнай германа-расійскай бойні. Паводле загаду царскага ўраду, з Заходняй Беларусі прымусова і «дабраахвотна» было высялена каля двух мільёнаў жыхароў. Адступаючы пад націскам германскай арміі, па загаду генэралаў расійскае войска зьнішчала ўсё пад чыстую. Там, дзе былі вёскі і нават гарады, засталіся пажарышчы, руіны. Палі і сенажаці зрыты канавамі—акопамі, бліндажамі. Ад узрываў знарадаў і фугасаў вялізарнейшыя прасторы на Заходняй Беларусі ператвораны на ямы і бугры. Бежанцы ўцякалі ў глыб Расіі, тысячамі гінулі старыя і малыя ад пошасьці і голаду, пакідаючы за сабой курганы. Па прыблізным і прытым далёка няпоўным падліку пасьля сканчэньня імпэрыялістычнай бойні, зьменшылася насельніцтва:

«У Берасьцейскім павеце на 69 пр., у Пружанскім—55 процантаў. У ваколіцах Горадні, Ваўкавыску і Асаўцы—47 проц., у Аўгустоўскім павеце—37 проц. Рэшта паветаў у Заходняй Беларусі ўтрацілі ад 25—35 проц. жыхарства». (Беларуская Сялянска-работніцкая грамада, старонка 12-я, БДВ, 1928 год.).

Зьвярнуцца з бежанства на Заходнюю Беларусь было даволі трудна. Польскі буржуазны ўрад рознымі хітрыкамі стварыў загародкі. Адных ня пушчалі, бо баяліся «бальшавіцкай заразы», у другіх «дакуманты не ў парадку», для іншых «ня было ляязду». Карацка кажучы, прычын колькі хочаш.

А між тым, замацаваўшыся на акупаванай тэрыторыі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, польскі ўрад засяляў землі «асаднікамі». Прыпомнім мы яшчэ раз лічбовыя даныя польскай дзяржаўнай статыстыкі. Так у 1921 годзе было раздана ваенным асаднікам 23.006 га, у 1922 годзе—34.647 га, у 1923 годзе 30.016 га, у 1924 годзе—23.915 га, у 1925 годзе—16044 га, у 1926 годзе—8.740 га, у 1927 годзе—1,330 га. За апошнія гады дакладных лічбаў няма, але паасобныя факты паказваюць, што тэмпы ваеннага, асадніцтва павялічваюцца.

Сёлета, у 1932 годзе, урад выдаў асобую пастанову аб узмацненьні асадніцтва на Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне.

Пад «асады» (надзелы асаднікам) урадам вызначаліся вучасткі з «казённай», (дзяржаўнай) зямлі, маёнткі былых рускіх губарнатараў і чыноўнікаў, якія скампрамэтавалі сябе, як ворагі Польшчы ў часы царызму, некаторыя найбольш слабыя гаспадарча маёнткі, і нарэшце, «вызваленая» зямля беднаты і серадняком.

«Вызваляецца» зямля беднаты і серадняков вельмі проста: у калёнізацыйны фонд і паступала і паступае зямля або тых, хто ў 1920 годзе не пасьпеў вярнуцца ў бежанства ў тэрмін, або тых, хто паўсячасна (раней і цяпер) высяляецца з прыгранічнай зоны, як падазроны ў антыдзяржаўнай дзейнасьці.

Разгледзім, што такое «асадніцтва», якія функцыі яно выконвае сёньня і якія мэты ставіць перад ім польскі імпэрыялізм на будучыню.

Даволі кінуць вокам на арганізацыйную структуру асадніцтва, разьмяшчэньне асад, каб бачыць, што гэта ваенна-палітычная мерапрыемства. Яно накіравана на ўзмацненьне надзейнымі элементамі акупаваных тэрыторый, на падрыхтоўку гэтых тэрыторый, як плацдармаў ў новай вайне, да якой польскія імпэрыялісты шалёным тэмпам рыхтуюцца.

Падбор асаднікаў і разьмеркаваньне іх фактычна робіць генштаб. Падбіраюць не абы з каго і разьмяркоўваюць не абы як, а паводле стройнай сыстэмы. Асаду атрымае ня кожны афіцэр, а надзейны, правераны, заслужаны вояка, або «заслужаны» шпік. Усё зямля, якая займаецца пад асады, а таксама бліжэйшыя тэрыторыі разьбіваецца на сэктары, пры чым улічваецца «баявы профіль». Пэўная група асаднікаў разьмяркоўваюцца па родзе войск: кулямётчыкі, сапёры, спэцыяльныя часьці і г. д.

Асаднікі атрымліваюць зброю, аж да кулямётаў уключна, рэгулярна праводзяць ваенныя заняткі. Ніжэйшае зьвяно кіруецца афіцэрам, які жыве тут-жа ў асадзе. Далей ідуць гмінныя, павятовыя і акружныя арганізацыі. Паміж гэтымі арганізацыямі існуе паўсячасная сувязь. Дысцыпліна, як у войску. Асаднікі падпарадкаваны вышэйшаму ваеннаму камандаваньню і разам з тым трымаюць непасрэдную сувязь з тымі часьцямі войск, якія раскватараваны ў данай мясцовасьці. Апрача таго ісьнуе яўная або замаскаваная сувязь асаднікаў з паліцыяй і ахранкай.

На Заходняй Беларусі асаднікі і польскія настаўнікі зьяўляюцца бадай адзінымі арганізатарамі і кіраўнікамі фашысцкай арганізацыі «Стралец». У гэтую арганізацыю ўцягваецца і беларуская пераважна кулацкая, моладзь. Асады—гэта пустая шляхецкая сетка сярод мясцовага працоўнага насельніцтва, гэта расаднікі шпікоў і правакатараў.

Польскі фашызм стараецца мець і з мясцовага насельніцтва (беларускага кулацтва) падрыхтаваныя ў палітычных адносінах атрады для прыдушэньня рэвалюцыйнага руху, як у мірны, так і ў ваенны час. Кіраўніцтва гэтымі атрадамі—бандамі, буржуазія даручае правераным афіцэрам-асаднікам. Акрамя таго як і напярэдадні вайны, так і ў ваенны час, асаднікі арганізаваныя ў атрады, павінны садзейнічаць праводзенаю мабілізацыі, вярбаваць дабраахвотнікаў, садзейнічаць войску па стварэньні варты чыгункі, тэлеграфу і г. д. І нарэшце асаднікі, па думцы фашысцкага ўраду, павінны быць кітайскай сьцяной, якая-б адгароджвала працоўныя масы Заходняй Беларусі ад БССР.

У барацьбе з рэвалюцыйным рухам і асабліва з нацыянальна-вызваленчым рухам на асаднікаў ускладзена вялікая задача. Фашысцкі ўрад ня можа цалкам даверыцца прызыўным салдатам, бо яны не раз ужо давялі салідарнасьць у рэвалюцыйнай барацьбе рабочых і сялян супроць буржуазіі, супроць фашысцкай дыктатуры. Няма ма расстрэльвала паліцыя і заўтра чамаўляюцца расстрэльваць сваіх братоў, бо ведаюць, што ўчора іх такса ма растрэлівала паліцыя і заўтра чакае такі-ж самы лёс. Рэвалюцыйны адзіны фронт рабочых і сялян з апранутымі ў мундзіры польскага салдата такімі рабочымі і сялянамі з кожным днём расьце і мацнее. Буржуазіі для прыдушэньня рэвалюцыйных выступленьняў рабочых і сялян патрэбна ствараць спэцыяльныя атрады са сваіх людзей. Такімі «людзьмі» і зьяўляюцца асаднікі і кулакі.

Даволі адзначыць, што ў карных экспэдыцыях як на Заходняй Украіне, так і на Заходняй Беларусі асаднікі і кулакі прымалі і прымаюць самы актыўны ўдзел. Даволі ўспомніць, што на мітынг рэвалюцыйных селян у мястэчку Картуз—Бяроза, Пружанскага павету, у 1924 годзе напала банда асаднікаў і кулакоў, якія зьехаліся з трох паветаў: Пружанскага, Касоўскага, і Драгічынскага. Даволі прывесьці факт бандыцкага нападу ў 1926 годзе на зьезд Беларускай Сялянска-Работніцкай грамады ў вёсцы Старое Бярозава, Арлянскай воласьці, Бельскага павету, дзе былі зьверска-скаты ваны ўсе дэлегаты зьезду, у тым ліку і паслы Валошын і Мятла.

Ва ўсіх бандыцкіх нападах на рабочыя дэманстрацыі, на сялянскія сходы асаднікі і кулакі прымаюць чынны ўдзел. Іх «работа» працягваецца і па сёньняшні дзень. Першамайскія дэманстрацыі ў 1932 годзе ў Маладэчне, Вялейцы, Смаргонях і іншых мясцох Заходняй Беларусі былі разагнаны пры ўдзеле асаднікаў і кулакоў, пры чым апошнія найбольш зьверскі распраўляліся над рэвалюцыйнымі рабочымі і сялянамі.

Немалую ролю адыйгрываюць асаднікі і ў зрастаньні беларускага кулацтва з фашысцкай дыктатурай. «Кулкі Рольнічэ», «Касы Стэфчыка» і іншыя асадніцка-кулацкія арганізацыі, так званыя самаўрады-гмінныя, дзе асаднікі і кулакі разьмяркоўваюць дарожныя павіннасьці, варты, мясцовага значэньня налогі і г. д., усё гэта зьбліжае іх інтарэс, злучае іх. Асадніцка-кулацкія арганізацыі,—гэта прывадныя пасы польскага фашызму ў масы.

Аднак нельга сказаць, што паміж беларускім кулацтвам і асаднікамі няма супярэчнасьцяў. Беларускі кулак лічыць сябе «пакрыўджаным», нацыянальна прыгнечаным, Беларускі кулак хацеў-бы захапіць у свае рукі ўсю зямлю, не хацеў-бы мець пад сваім вокам «чужынца-канкурэнта». Беларускі кулак хацеў-бы мець уладу ў сваіх руках. Беларускі кулак не хацеў-бы дзяліцца прыбыткам—крывёю і потам, высмактанымі з беднякоў і сераднякоў. Але беларускі кулак ведае, што ў яго ня хопіць сілы, што пралетарыят і рэвалюцыйная сялянства, пад кіраўніцтвам КПЗБ, хутка скрышылі-б яму косьці. Таму беларускі кулак зрастаецца з асаднікам і з фашысцкай дыктатурай.

Асаднікі вядуць заўзятую антысавецкую прапаганду. Самая дзікая хлусьня, розныя выдумкі, на што толькі здольны розум асадніка,—ўсё пушчаецца ў зварот. Часамі, асаднікі не ўступаюць «рыскім спэцам» па выпуску вутак. «Бунты ў СССР», «голад», «прымусовая праца», «прасьледваньні рэлігіі»,—гэта хлусьня выкрыта, ня вераць працоўныя масы ёй. Асаднікі хутка «перавазбройваюцца». «Калгасныя непарадкі», мільённы сялян ўцякаюць у Польшчу» «голад і беспрацоўе ў Польшчы—справа рук Масквы».

І так без пачатку і канца. Усё, што толькі прысьніцца з перапою пану асадніку, ўсё, што трэба для імпэрыялістычнай прапаганды буржуазіі падаецца, як «новы правераны закт».

Сказаць, што хлусьня паноў асаднікаў аб БССР і СССР мае посьпех—нельга. Аднак, пры тых умовах, калі працоўныя масы Заходняй Беларусі па збаўлены магчымасьці мець сваю легальную газэту, якая-б пісала праўду, пра тое, што робіцца на сьвеце і ў прыватнасьці ў СССР, часамі гэтая хлусьня не атрымлівае належнага адпору. Праўды аб БССР і СССР працоўныя масы даведваюцца з нелегальнага друку КПЗБ, які, не гледзячы на ўсе загародкі, што робіць фашысцкі [ура]д, ня гледзячы на самае дзікае прасьледваньне—пранікае ў самыя глухія куткі.

У справе палёнізацыі Заходняй Беларусі адзіным фронтам з касьцёлам, польскім настаўніцтвам, акупацыйным чыноўніцтвам—выступаюць і асаднікі. Выкарыстоўваюцца розныя спосабы і мэтады. «Разумнейшыя» асаднікі прыкідваюцца, што яны любяць беларускую мову і гаварылі-б па беларуску, і згодны былі-б падтрымліваць беларускую школу, але, ці бачыце, вельмі ўжо «бедная» беларуская мова, і ніякіх перспэктыў ў яе няма. А таму няварта траціць часу, няварта гаварыць на такой «беднай» мове, а тым больш вучыць дзяцей.

Іншыя асаднікі жараць, як кажуць, проста з моста. Беларуская мова, гэта мова хамаў, быдла. І таму, ня толькі самі ня гутараць, а патраліва адварочваюцца, калі да іх зьвяртаюцца па-беларуску.

Вельмі рэдкі тыя выпадкі, калі асад[нік] гаворыць па-беларуску. Праўда, паасобныя асаднікі, каб ўцюцюрыцца ў давер'е ваколічным селянам прыламваюцца і гутараць па-беларуску. Зразумела, робяць яны гэта не з ахвот[ы], таму, што прымушае іх да гэтага [...]ы адпор працоўных Заходняй [Бе]ларусі, якія ведаюць, што па[...]цыя,—гэта сродак замацаваньня [аку]пацыйнай улады.

Асаднікаў-земляробаў, якія са[мі] ды займаюцца сельскай гаспадар[кай], можна пералічыць па пальцах, а [яш]чэ менш такіх, якія ўводзяць агра[тэх]нічную культуру. Толькі ў рэдкіх [вы]падках асаднікі самі займаюцца се[ль]скай гаспадаркай. А як правіла, [яны] аддаюць свае асады апрацоўваць [на] часьць—з капы ці снапа. Ваколі[чная] беднята і серадняки пораюцца са [свае]мі сошкамі на зямлі новага пана. [У] большасьці выпадкаў беднята і сер[ад]някі ня толькі апрацоўваюць ас[аду] сваім інвэнтаром, але і засяваюць сваім насеньнем. Пан асаднік заб[ірае] дзьве траціны, а то і чатыры пят[ых] валавога збору.

Апрацоўваць зямлю, мець справу з гноем і іншымі чорнымі работамі, [...] зумела ня будзе пан афіцэр-асад[нік]. Для гэтага ёсьць безьзямельная [і ма]лазямельная беднята, якая будзе працава[ць], якой можна не заплаціць за рабо[ту], што нярэдка практыкуюць паны-а[сад]нікі. Вось адзін з шматлікіх прык[ла]даў:

«У асадзе «Наталіна», Паларо[скай] воласьці, Ваўкавыскага павету, жы[ве] «высокая і культурная» асоба — [...] палкоўнік Пшэздзецкі. Халяві[...] яго нейкі час дзяўчаты на работу. [На па]чатку ўсё было добра, «быдла» п[ра]цавала, а ясьнавяльможны палкоўні[к ле]жаў сябе брухам уверх. Але, як п[ры]йшлося плаціць—сапсаваўся пан! Ні[...] грошаў не атрымаў, адной дзяў[чы]не, якая нельмі далявала пан пал[коў]нік асабіста даў фігу—заплаціў, [як] кажуць у нас, «панскім золатам».

Асаднік А. Вінент наняў кватэр[у] адной вёсцы, бо, змарнаваўшы 2[...] злотых дапамогі і пазыкі,—ён ня з[до]леў пабудаваць сабе нават хаты.

Засеўшы ў чужым доме, гэты па[н] і плаціць ня хоча, і выходзіць ня [...] мае. («Народная Справа» № 1 [...] год).

Бязумоўна, што судзіцца з па[на]мі асаднікам, гэта ўсёроўна, што дзьмуць у навальніцу проціў ветра. Таму [бед]ната і серадняки вядуць барацьбу [...] шым, рэвалюцыйным шляхам.

У абавязкі пана асадніка ўваход[зіць] не такая «чорная работа», як а[пра]цоўка зямлі. Правесьці «ўціхаміра[...]

ПОЎНЫМ ВЫКАНАНЬНЕМ ПЛЯНАЎ

ПАДВОДЗІМ ВЫНІКІ АГЛЯДУ НІЗАВОЙ КААПЭРАЦЫІ

таваразвароту, загатовак і мабілізацыі сродкаў

завяршаюць агляд перадавыя райсаюзы і сельспажыўтаварыствы

Рапартуем аб посьпехах

ЦК КП(б)Б—т. Гікало, Наркамфіну—т. Хацкевічу, Белкаапсаюзу—т. Хаскіну, рэдакцыі газэты „Савецкая Беларусь“

Слуцак, 3 верасьня. У выніку шырокай мабілізацыі кааперацыйнай грамадзкасьці на барацьбу за выкананьне гандльфінпляну, праводзячы гэту работу пад непасрэдным кіраўніцтвам і пры дапамозе партыйных і савецкіх арганізацый, ўвязваючы з правядзеньнем усебеларускага агляду нізавой кааперацыі—Слуцкі райсаюз дабіўся велізарных посьпехаў. Квартальны плян збору паявых узносаў выкананы на 101,4 проц., плян таваразвароту—на 102,3 проц., па мэтавых укладах—на 140 проц., па авансах—на 283 проц.

Зараз праўленьне РСС і ўвесь апарат спажсыстэмы пераключыўся на выкананьне гандльфінпляну IУ квартала, узяўшы за аснову рэалізацыю дырэктыў партыі і ўраду аб прагрэсіўным таварашырспажыву на вёску, аб забясьпечаньні найлепшага ўдзелу ССТ у выкананьні пляну збожжабульбазагатовак і арганізацыі калгаснага гандлю.

Райком КП(б)Б СОСКІН

Райсаюз ПЕСІН.

Райфа АРДЗІНЦАЎ

За час агляду плян перавыканаваны

За час агляду нізавой кааперацыі, спажсыстэма Кармянскага раёну дабілася значных зрухаў у сваёй рабоце. Напрыклад, Струменьскае ССТ за час агляду значна павысіла тэмпы таваразвароту, у выніку чаго дасягнута перавыкананьне пляну ІІІ кварталу.

Квартальны плян таваразвароту па гэтым ССТ выкананы на 28.338 руб. супроць заданьня ў 24.000, што складае 118,7 проц. Па выкананьні пляну збору паявых узносаў гэта ССТ таксама займае адно з першых месц у раёне.

За час агляду Струменьскае ССТ фарсавала загатоўкі грыбоў, добра арганізаваўшы прыймовыя і грыбаварачныя пункты. За адзін толькі дзень, дзякуючы ўдарнай рабоце ССТ і каапактыву, загатоўлена і зварана 2,5 тоны грыбоў для Маскоўскага саюзу спажывецкіх таварыстваў.

Па Каропыскім ССТ у часе агляду ліквідавана запазычанасьць па паявых узносах, што дасягнута ў выніку адпаведнай растлумачальнай [illegible]

[illegible]

чэньне агляду нізавой кааперацыі і агляд не набыў характару масавай кампаніі, наглядаюцца і зараз глыбокія прарывы ў выкананьні плянаў мабілізацыі сродкаў і загатовак. Да такіх ССТ адносяцца: Барсукоўскае, Кармянскае, Стукачэўскае.

Брыгада па правядзеньні агляду: Камісарчык, Антушэвіч

т. ФЕАКТЫСТАЎ (9-ы Д. Б. В. Брыгадзір — ударнік мастаўшчык

Астрашыцка-Гарадзецкае ССТ—адзін з кандыдатаў на прэміяваньне

У часе агляду Астрашыцка-Гарадзецкай ССТ Менскага раёну сельштаб шырока разгарнуў масавую работу прыцягненьні ўвагі грамадзкасьці да работы ССТ. Па сельсавеце брыгадамі сельштабу за час агляду праведзена 12 сходаў пайнікаў, дзе апрача справаздач ССТ і крам ставіліся пытаньні канкрэтнай дапамогі ў рабоце ССТ. У калгасах «НОВЫ ШЛЯХ» «ЗАРА» [illegible]

[illegible]

Астрашыцка-Гарадзецкага ССТ. Да гэтага трэба дадаць яшчэ правільную арганізацыю калгаснага рынку, які быў наладжаны 25 верасьня.

Сельштаб з свайго боку адзначае што праўленьне Астрашыцка-Гарадзецкага ССТ на чале з старшынёй тав. ДРАЗДОВІЧАМ павінна быць прэміявана. Аб гэтым пастаноўлена хадайнічаць праз газэту «Савецкая Беларусь» перад цэтральным штабам кіраўніцтва аглядам нізавой кааперацыі.

Па даручэньні сельштабу БЫКОЎСКІ.

Аб правядзеньні 12-га міжнароднага дзіцячага тыдню

Пастанова прэзыдыуму ЦСПСБ

Надаючы вялізарнае палітычнае значэньне справе камуністычнага выхаваньня падрастаючага пакаленьня, Прэзыдыум ЦСПСБ пастанаўляе:

1. Міжнародны дзіцячы тыдзень [illegible] работы ў школе, МДТ павінен паслужыць далейшаму узмацненьню інтэрнацыянальна-клясавага выхаваньня, вывучэньню ленінскай нацыянальнай палітыкі, узмацненьню сувязі з дзіцячымі камуністычнымі арганізацыямі капіталістычных краін.

2. Прапанаваць усім прафарганізацыям правесьці шырокую растлумачальную работу сярод мас рабочых аб значэньні МДТ, абгаварыць гэта пытаньне на сходах рабочых, у цэхах, брыгадах з тым, каб кожная прафарганізацыя ўзяла на сябе канкрэтныя абавязкі па дапамозе піянэр арганізацыі.

3. Гарадзкім прафсаветам і райпрафсаветам і ФЗМК забясьпечыць дапамогу камсамолу ў правядзеньні МДТ, шляхам прадастаўленьня клюбаў, чырвоных куткоў для правядзеньня масавых мерапрыемстваў (вечары, ранішнікі, сходы і г. д.), аказаць неабходную матар'яльную дапамогу, наладзіць культурнае абслугоўваньне дзяцей (кіно, выступленьні агітбрыгад, драмгурткоў).

4. Прапанаваць ЦП саюзу працасьветы забясьпечыць актыўны ўдзел настаўніцтва ў правядзеньні МДТ, правесьці ў атрадах і школах гутаркі, інтэрнацыянальныя вечары з шырокім прыцягненьнем рабочых, бацькоў і вучняў.

5. Гарадзкім прафсаветам, райпрафсаветам і ФЗМК разам з камсамольскімі арганізацыямі наладзіць на працягу правядзеньня МДТ (2-9 кастрычніка) вечары 3-х пакаленьняў, на якіх падрыхтаваць выступленьне старых бальшавікоў, старых рабочых-ударнікаў, герояў грамадзянскай вайны з расказамі і ўспамінамі.

6. Прэзыдыум ЦСПСБ падкрэсьлівае, што правядзеньне МДТ павінна паслужыць магутным штуршком для шырокай прапрацоўкі пастановы ЦК УсеКП(б) ад 25-VIII 1932 г. «аб вучэбных праграмах і рэжыме ў пачатковай і сярэдняй школе» і далейшай мабілізацыі шырокай пралетарскай грамадзкасьці на аказаньне практычнай дапамогі піянэрскім арганізацыям і школе.

Аб рэарганізацыі камвузу Беларусі

Пастанова ЦК КП(б)Б ад 2 кастрычніка 1932 году

1. У адпаведнасьці з пастановай ЦК (б)Б аб арганізацыі Вышэйшай Камуністычнай Сельска-Гаспадарчай школы,—рэарганізаваць камуністычны унівэрсытэт Беларусі імя Леніна ў «Вышэйшую Камуністычную Сельска-Гаспадарчую Школу Беларусі імя Леніна».

2. Асноўнай задачай ВКСГШ зьяўляецца падрыхтоўка арганізатараў сацыялістычнай сельскай гаспадаркі. ВКСГШ рыхтуе кіруючых работнікаў МТС, саўгасаў і калгасаў, а таксама кіруючых партыйных і савецкіх работнікаў раённых арганізацый, якія поруч з шырокім камуністычным разьвіцьцём мелі-б выстарчальныя спэцыяльныя веды ў галіне сельскай гаспадаркі, паляводзтва і жывёлагадоўлі.

3. Для гэтага арганізаваць ВКСГШ з 2 аддзяленьнямі:

а) двухгадовым, які рыхтуе кіруючых работнікаў для МТС, саўгасаў і калгасаў (дырэктароў МТС іх намесьнікаў, загадчыкаў аддзяленьняў МТС і саўгасаў, загадчыкаў калгасных жывёлагадоўчых фэрм і фэрм жывёлагадоўчых саўгасаў, кіраўнікоў раённых, калгасных і зямельных арганізацый);

б) трохгадовым, які рыхтуе кіруючых работнікаў для раённых партыйных і савецкіх арганізацый з тым, каб праграма спэцыяльнай асьветы аддзяленьня была-б такая-ж, што і для 1-га аддзяленьня, але з больш разгорнутым курсам ленінізму.

4. Забясьпечыць спэцыяльную падрыхтоўку слухачоў ВКСГШ імя Ле[illegible]

[illegible]

кім чынам, каб забясьпечыць 20 проц. вучэбнага часу для праходжаньня вытворчай практыкі ў саўгасах, калгасах і МТС, асабістую адказнасьць кожнага студэнта за выкананьне заданьняў, кіруючую ролю выкладчыкаў і адказнасьць іх за працу кожнага студэнта, вядзеньне курсу лекцый па асноў[ных] дысцыплінах поруч з сэмінарскімі і лябораторнымі занятткамі, праверку ведаў у працэсе вучобы пры пераводзе з курсу на курс і пры сканчэньні.

6. Даручыць Культпропу ЦК і Наркамзему БССР да 1 лістапада распрацаваць і прадставіць на зацьверджаньне ЦК вучэбны плян і праграму ВКСГШБ.

7. Захаваць у ВКСГШБ нацыянальныя сэктары—польскі і яўрэйскі.

8. Устанавіць кантынгент прыёму ў 1932-33 навучальным годзе на двухгадовае аддзяленьне ў размеры 400 ч. з іх 60 проц. членаў партыі, 20 проц. камсамольцаў і 20 проц. беспартыйных; на трохгадовае аддзяленьне у размеры 200 чал.

Прыём размеркаваць на два тэрміны з тым, каб 60 проц. кантынгенту прыёму прыняць у кастрычніку 1932 г., 40 проц.—у красавіку 1933 г.

Умовы прыёму на 2-х і 3-хгадовае аддзяленьні ўстанавіць у адпаведнасьці з пастановай ЦК УсеКП(б) ад 23 верасьня г. г.

9. Для камплектаваньня двухгадовага аддзяленьня ВКСГШ фракцыі Калгасцэнтру разам з аддзелам кадраў ЦК перадаць 50 лепшых слухачоў цэнтральнай калгаснай школы Калгасцэнтру ў ВКСГШ.

Даручыць аддзелу кадраў ЦК і Культпропу разам з Наркамземам у трохдзённы тэрмін прадставіць на сакратарыят ЦК разьвёрстку на астатні кантынгент камплектаваньня двухгадо[вага]

[illegible]

[та]варышоў з нізавога партактыву.

11. Пацьвердзіць да абавязковага выкананьня для райкомаў даныя раней ЦК разьвёрсткі ў Камвуз для камплектаваньня трохгадовага аддзяленьня, уводзячы ў адпаведнасьці з пастановай ЦК УсеКП(б) папраўкі ва ўмовы прыёму.

12. Даручыць Культпропу і аддзелу кадраў ЦК разам з фр. ЦВК прадставіць на зацьверджаньне сакратарыяту ЦК прапановы аб неабходных зьменах у арганізацыі і мэтавых установах інстытуту Савецкага Будаўніцтва і Права, выцякаючых з арганізацыі ВКСГШ.

13. Наркамзему БССР забясьпечыць ВКСГШ да 15 кастрычніка 1932 году выкладчыкамі і літаратурай па спэцыяльных дысцыплінах.

14. Культпропу ЦК прадставіць на зацьвярджэньне сакратарыяту ЦК сьпіс кіраўнікоў усіх катэдраў і выкладчыкаў асноўных дысцыплін ВКСГШ.

15. Даручыць Наркамзему ў пяцідзённы тэрмін скласьці каштарыс на ўтрыманьне Камвузу ў сувязі з рэарганізацыяй яго ў Вышэйшую Камуністычную Сельска-Гаспадарчую школу на чацьверты квартал 1932 г. Наркамфіну БССР у трохдзённы тэрмін пасьля атрыманьня каштарысу разгледзець яго і прадставіць на зацьверджаньне Савету Народных Камісараў БССР. Пры вызначэньні крыніц фінансаваньня ўлічыць неабходнасьць перадачы ў распараджэньне ВКСГШ усіх бюджэтных асыгнаваньняў Камвузу на 1932 год.

16. Для тэрміновага вырашэньня пытаньняў аб вучэбных памяшканьнях і інтэрнатах для ВКСГШ у сувязі з пашырэньнем кантынгенту,—стварыць камісію ў складзе т. т. Бэнэка, Рачыцкага, Валодзькі і Аўчыньнікава, якім у дзкадны тэрмін прадставіць на бюро ЦК прапановы па гэтым пытаньні.

[illegible]

[сакра]тарыяту ЦК.

21. Дырэктарам ВКСГШ прызначыць тав. Аўчыньнікава.

22. Для правядзеньня рэарганізацыі Камвузу ў ВКСГШ назначыць пры ЦК камісію ў складзе т. т. Жаброўскага, Рачыцкага, Засьпенкера і Аўчыньнікава.

Праверым становішча кадраў у спажкаапэрацыі

Выкананьне важнейшых дырэктыў партыі і ўраду аб разгортваньні савецкага гандлю і палепшаньні рабочага забясьпечаньня, пашырэньні таваразвароту і прасоўваньні тавараў шырпатрэбу на вёску, шэрагам каапэрацыйных арганізацый выконваецца недапушчальна слаба. Такое становішча зьяўляецца вынікам бюракратычнасьці, непаваротлівасьці асобных зьвеньняў гандлёвага апарату, засьмечанасьці яго клясава-варожымі элемэнтамі, слабай дапамогі з боку некаторых партыйных, прафсаюзных і савецкіх арганізацый у справе падбору і камплектаваньня кадрамі каапэрацыйных арганізацый, а часта простага разбазарваньня гэтых кадраў.

У мэтах высьвятленьня сапраўднага становішча кадраў каапэрацыі і дапамогі ёй у справе камплектаваньня аддзелам кадраў ЦК КП(б)Б распачата праверка забясьпечанасьці і асабліва якасьці кадраў ўсёй сыстэмы спажкаапэрацыі БССР. Праверка павінна быць скончана да 15-га кастрычніка гг.

Праграма праверкі прадугледжвае: высьвятленьне агульнай работы каапэрацыі па выкананьні дырэктыў партыі і ўраду і на гэтым фоне вызначэньне здольнасьці кадраў каапэрацыі. Асаблівай праверцы падлягае укамплектаванасьць кіруючымі кадрамі і спэцыялістамі цэнтральнага апарату Белкаапсаюзу і яго пэрыфэрыі ЗРК, райсаюзы, ЦРК, ССТ, склад работнікаў магазынаў і г. д. Цякучасьць кадраў гэтых арганізацый і прычыны, якімі яна параджаецца, работа аддзелу кадраў БКС, падбор і расстаноўка кадраў каапэрацыі, вылучэньне і прасоўваньне апраўдаўшых сябе каапработнікаў на больш адказныя вучасткі работы; работа Белкаапсаюзу ў галіне арабачэньня цэнтральнага апарату і рашаючых вучасткаў каапработы, клапоты аб рабочых-вылучэнцах у цэнтральным апараце і магазынах, умовы іх работы і г. д.

Праверка павінна выявіць, як аддзел кадраў БКС і ўся сыстэма каапэрацыі змагалася з засьмечанасьцю каапапарату, варожымі элемэнтамі і вынікі гэтай барацьбы;

Як ідзе падрыхтоўка каапэрацыйных кадраў праз навучальныя ўстановы, курсавыя мерапрыемствы, вячэрнюю і завочную вучобу і г. д. Культурна-бытавое абслугоўваньне каапкадраў, асабліва работнікаў прылаўка.

Аб'ектамі праверкі ўзяты: Віцебскі, Бабруйскі, Петрыкаўскі, Капыльскі, Бягомльскі, Жлобінскі і Сіроцінскі раёны, цэнтральны апарат БКС і гор. Менск (па кадрах толькі магазынаў. У Віцебску, Менску і Бабруйску скліkaюцца зьлёты вылучэнцаў, якія працуюць у магазынах.

Якасьць гэтай праверкі і зьнішчэньне недахопаў, якія маюцца ў рабоце па кадрах каапэрацыі, ачыстка асобных зьвеньняў каапэрацыі ад клясава-варожых і няздольных ажыцьцяўляць дырэктывы партыі элемэнтаў будзе залежыць выключна ад таго, які ўдзел у гэтай праверцы прымуць партыйныя, прафсаюзныя і савецкія арганізацыі на месцох і асабліва вялікая армія рабкораў, рабочыя і калгасныя масы (шляхам удзелу ў рабоце брыгад, актывізацыі конкурсу на лепшае ССТ, пасылкі карэспандэнцый ў газэты і г. д.). Толькі масавым ўдзелам рабочых, калгасьнікаў і ў першую чаргу, рабкораў мы забясьпечым дасканалую праверку укамплектаванасьці і асабліва якасьці кадраў у спажкаапэрацыі і работы БКС у гэтай галіне.

Д. СКАРАХОД.

У выніку агляду

У выніку правядзеньня агляду нізавой каапэрацыі, Кайноўскае ССТ (Менскі раён) дабілася значных зрухаў у сваёй рабоце. Квартальны плян таваразвароту за 2 месяца выкананы на 75 проц., чаму шмат спрыяла разгортваньне самазакупак. Праўленьнем ССТ звыш пляну закуплена тавараў на 10.000 р.

Значная работа праведзена па стварэньні уласнай харчовай базы. Праўленьне ССТ звыш пляну арганізавала трусагадоўчую гаспадарку, дзе зараз налічваецца 25 штук трусоў. Перавыкананы плян сьвінаадкорму. З мэтаю стварэньня ўласнай кармовай базы, праўленьне ССТ засеяла 2 га жыта. Да 15-га лістапада ССТ павінна здаць для рабочага снабжэньня 497 тон бульбы, з якіх ўжо здана 100 тон.

Гэтыя посьпехі дасягнуты дзякуючы актыўнаму ўдзелу мас пайнікаў ў рабоце ССТ.

Аднак побач з гэтымі посьпехамі, ССТ значна адстае у выкананьні пляну мабілізацыі сродкаў. Праўленьню ССТ неабходна зараз-жа прыняць рад канкрэтных захадаў па ліквідацыі гэтага прарыву, з такім разьлікам каб завяршыць агляд поўным выкананьнем плянаў мабілізацыі сродкаў і каапэраваньня.

▲ Казьянскае і Дабейскае ССТ (Сіроцінскі раён) ў часе агляду шырока разгарнулі масавую работу вакол выкананьня пляну мабілізацыі сродкаў які па гэтых ССТ на 20 верасьня перавыкананы. Астатнім ССТ сіроціншчыны трэба раўняцца на гэтых перадавікох.

Г—к.

не», бунтароў пабываць на фэсьце, на балях,—вось панская справа. А ў вольны час гэтае «работы» асаднікі займаюць пасады—войтаў, пісароў, старшынь розных таварыстваў і ваеннай падрыхтоўкай.

Вялізарнейшыя народныя сродкі, садраныя з працоўных мас, выдаткоўвае фашысцкі ўрад на асаднікаў. Аднак, гэтыя сродкі ня могуць даць ніякага гаспадарчага эфэкту. Пазыкі і дапамогі, за рэдкім выключэньнем асаднікі прагульваюць, а ў лепшым выпадку закладваюць гандлёвыя спулкі, і толькі адзінкі, укладаюць у сельскую гаспадарку частку атрыманай датацыі

Характэрныя даныя падае Віленская газэта манархістаў-пілсудчыкаў «Слова» у артыкуле «запазычанасьць вайсковага асадніцтва». Газэта прыводзіць табліцу колькасьці асад і іх велічыню на так званых крэсах усходніх г. зн. на Заходняй Беларусі і Заходняй Украіне. Там мы чытаем:

«Для ілюстрацыі ўмоў, якія датычацца запазычанасьці землеробства варта прывесьці некалькі даных адносна вайсковага асадніцтва. Перад усім падамо даныя колькасьці асад і іх велічыні. Паказвае гэта ніжэйпаданая табліца:».

РАЁН	Агульная плошча ў тысяч га	Колькасьць асад	Сярэдняя плошча асады ў га.
Валынь	48121	3278	14,62
Палесьсе	29947	1262	23,73
Наваградшчына	30295	1642	18,45
Віленшчына	17083	1036	16,49
Гародзеншчына і Ваўкавыск	11746	700	16,78
Усяго	137139	7918	17,32

ЗАЎВАГА: У табліцы прыводзяцца лічбы плошчы занятай пад вайсковай асадай, з 1921 па 1927 год уключна. Аб наплыве асаднікаў у пазьнейшы час статыстыка ня дае ніякіх вестак. Што датычыцца колькасьці асад і сярэдняй плошчы асады—гэта справа вельмі адносная Ёсьць такія асаднікі, як напрыклад генэрал Жэлігоўскі, які ўладае «асадаю» ў 1.000 га.

Запазычанасьць па дапамогах і льготных крэдытах на дзень 1-га студзеня 1932 г. складала 18007, 3 тысяч злотых.

Пераходныя пазыкі ў дзяржаўным зямельным банку перавышалі на 1-IV-1931 году 3.75,7 тысяч злотых.

Доўгатэрміновыя пазыкі ў закладных лістох дзяржаўнага зямельнага банку ў першых месяцах 1931 году дасягнулі сумы 67.360,7 зл. тыс.

Пазыкі ў пасрэдніцкіх крэдытных установах і землеробска-гандлёвых каапэратывах прыблізна складаюць каля 15.000 тыс. зл.

Ня зьвяртаючы ўвагі на розьніцу ў датах, калі былі паданы весткі аб запазычанасьці (на 1-га студзеня 1932 году запазычанасьць магла толькі павялічыцца), і дапусьціць, што запазычанасьць у прыватных асоб складае па меншай меры каля 4-х мільёнаў злотых—агульная запазычанасьць вайсковага асадніцтва выражаецца буйнай лічбай—47 млн. зл.

Гэта складае ў сярэднім амаль 6.000 зл. на адну асаду і болей 340 зл. на адзін га.

Гэтая запазычанасьць аграмадная,—як на цяперашнія ўмовы крызісу з агульнай дэфіцытнасьцю сельскіх гаспадарак. Есьць-жа асады, якія паўсталі пераважна з групавога асадніцтва, уласьнікі, якіх паходзіць з Заходняй Польшчы... цяпер 3 гаспадаркі ня могуць атрымаць па аплату працэнтаў, не кажучы, ўжо аб узносах «Слова», № 196, 13-VIII-1932 г.

Што трэба дадаць да артыкулу «Слова»? 1. Што асаднікам фашысцкі ўрад дасьць «мараторыю», г. зн. адтэрмінуе выплату запазычанасьці на неакрэсьлены час, і яшчэ будзе іх субсідаваць. 2. Фашысцкі ўрад зьдзярэ гэтых 47 млн. з працоўных мас ўсёй Польшчы пры дапамозе рэквізыцый. 3. Фашысцкі ўрад, ня глядзячы на яўную дэфіцытнасьць асадніцкіх гаспадарак, ні ў якім разе не адмовіцца ад падтрыманьня і далейшага правядзеньня асадніцтва. Не адмовяцца польскія імпэрыялісты таму, што асадніцтва зьяўляецца адным з сродкаў умацаваньня акупацыі і падрыхтоўкі плацдарму Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны для новай антысавецкай вайны.

Барацьба мас Заходняй Беларусі і вялікая растлумачальная работа, якую праводзіць Камуністычная партыя Польшчы, Зах. Беларусі і Зах. Украі[ны]

ны сярод польскага сялянства, безумоўна, зьяўляюцца асноўнай перашкодай фашысцкаму ўраду ў правядзеньні асадніцтва І мы бачым з вышэйпрыведзеных даных, што з 1924 г. па 1930 г. тэмп парцэляцыі ўсьцяж зьніжаўся. Цяпер у сувязі з масавым высяленьнем з Заходняй Беларусі сялян, западозраных у рэвалюцыйнай дзейнасьці, у глыб Польшчы (Заходняй Беларусь бадай уся прызнана фашысцкім урадам прыгранічнай зонай, згодна дэкрэту прэзыдэнта высяляюцца усе «ненадзейныя) урад марыць засяліць спустошаныя вёскі на ЗБ асаднікамі-афіцэрамі. Практыка паказала, што пападае пад рубрыку «антыдзяржаўных элемэнтаў кожны, каго ахранка лічыць патрэбным выселіць. Бо стотысячная-ж арганізацыя «Грамады» таксама прызнана антыдзяржаўнай, а сацыяльны склад «Грамады», як вядома, быў пераважна бядняцка-серадняцкі. Значыць фашысцкі ўрад самым «найзаконнейшым» парадкам ачышчае патрэбную яму тэрыторыю для асадніцтва. Гэта пацьвярджаюць апошнія пастановы фашысцкага ўраду аб узмацненьні асадніцтва на ЗБ і ЗУ. У радзе мейсц Заходняй Беларусі пачаліся ўжо падрыхтоўчыя работы.

Аб праблеме каленізацыі Заходняй Беларусі, аб праблеме асадніцтва былы фашысцкі міністр аграрных рэформ, Станевіч, на пасяджаньні польскага сэнату 7 сакавіка 1927 г. сказаў наступнае: «Тут было сказана, што, па маёй думцы, Усход ня можа, як быццам, быць каленізацыйнай тэрыторыяй. Наадварот: па маёй думцы іменна Усход з часам будзе для нас каленізацыйнай тэрыторыяй. Пры пэўных высілках з нашага боку, мы будзем мець магчымасьць пазбавіцца ад лішняга насельніцтва, якое знаходзіцца ў нашых паўднёвых ваяводствах, накіроўваючы яго на Ўсход.

Аб гэтым перасяленьні Камуністычная Партыя Заходняй Беларусі у сваёй газэце «Чырвоны Сьцяг» за 1932 год піша наступнае:

«Фашысцкі ўрад, рыхтуючыся да вайны супроць СССР, наганяе на Заходнюю Беларусь хмары асаднікаў, паліцыі, шпікоў, чыноўнікаў, жандараў, каб акупанцкім ботам прыдушыць рабочых і сялян, каб стварыць ціхую могілак, так патрэбную фашызму ў часе вайны з Савецкім Саюзам. Паводле апошняга перапісу насельніцтва, выявілася, што за 10 год акупацыі на Заходнюю Беларусь фашысцкі ўрад нагнаў з Польшчы да 445.000 чалавек з мэтай вайны і каленізацыі краю».

Перасяленьня 445 тысяч асаднікаў і шпікоў у Заходнюю Беларусь, як бачна, мала для акупантаў. Яны не спраўляюцца з «уціхамірваньнем», ня ў сілах зрабіць «ціхую могілак», і таму фашысцкі ўрад новым законам аб асадніцтве сьпяшаецца разгарнуць масавую каленізацыю. Асаднікам даюцца крэдыты і яшчэ большыя прывілеі, усе даўгі анулююцца і г. д. Аб гэтым у тым-жа нумары «Чырвонага Сьцягу» чытаем:

«Новы закон аб асадніцтве зьнімае з асаднікаў усю запазычанасьць, павялічвае ім крэдыты, замяняе дрэнныя вучасткі на лепшыя, дае рад іншых палёгкаў. У той час урад павялічвае падаткі на працоўныя масы, з кроўю выціскае гэтыя падаткі, абдзірае, як ліпку, «працоўнага селяніна».

Адзначым яшчэ адзін момант. Польская і беларуская буржуазія вельмі спрытна выкарыстоўваюць асадніцтва супроць адзінага рэвалюцыйнага фронту рабочых і сялян Польшчы і Заходняй Беларусі. Буржуазія нацкоўвае беларускага селяніна, бедняка і серадняка, супроць польскага, быццам апошні зьяўляецца галоўным вінаватым у асадніцтве. Разам з тым у карэннай Польшчы буржуазія, асабліва памешчыкі, выкарыстоўваюць асадніцтва як громаадвод у барацьбе з сялянамі якія змагаюцца за зямлю без выкупу. Памешчыкі запэўняюць польскіх сялян, што варта толькі паехаць на крэсы г. зн. на Заходнюю Беларусь, або Заходнюю Украіну і там чакаюць іх вольныя абшары зямлі, рэкі з віном і кісялёвымі берагамі, а ў самай Польшчы, быццам, няма зямельнай плошчы для падзелу. Таму не траціце, панове, часу, ня варта змагацца за зямлю, пішэце заяву у асадніцкае бюро і ўсё ў парадку: вам добра і мы будзем спакойны. Гэтую памешчыцка-кулацкую хлусьню выкрывае Камуністычная Партыя Польшчы і Заходняй Беларусі, даводзячы бядняцка-серадняцкім масам, што толькі супольнымі сіламі, адзіным рэвалюцыйным фронтам, без усялякай нацыянальнай розьніцы, рабочыя і сяляне Польшчы і ЗБ зьнішчаць путы сацыяльнай і нацыянальнай няволі. Кампартыя зрывае маску з сацыял- і нацыянал-фашыстаў, растлумачвае масам, што нацыянальная варожасьць у інтарэсах пануючай клясы, у інтарэсах эксплёататараў.

Браць прыклад з перадавых

па датэрміновай здачы самаабкладаньня

Поўнасьцю і ў тэрмін выканаць заданьне па самаабкладаньні

Рост дабрабыту працоўных у нашай краіне высоўвае новыя запатрабаваньні да правядзеньня сацыяльна-культурных мерапрыемстваў. Тое, што рабочага, калгасьніка задавальняла ўчора, сёньня задаволіць ужо ня можа. «Рабочы цяпер ня той, што раней. Цяперашні рабочы, наш савецкі рабочы, хоча жыць з пакрыцьцём усіх сваіх матар'яльных і культурных запатрабаваньняў і ў сэнсе жыльлёвых умоў, і ў сэнсе забясьпечаньня культурных і ўсякіх іншых запатрабаваньняў. Ён мае на гэта права і мы абавязаны забясьпечыць яму гэтыя ўмовы» (Сталін).

Адсюль вынікае задача пашырэньня сацыяльна-культурных установаў і мерапрыемстваў, накіраваных на далейшы гаспадарча-культурны ўздым калектывізаванай вёскі. Павялічэньне асыгнаваньняў для гэтае мэты будзе праходзіць як за лік дзяржаўных сродкаў, так і за лік непасрэднага ўдзелу самога працоўнага насельніцтва. Новы закон аб самаабкладаньні зьяўляецца далейшым крокам у справе ўзмацненьня сацыяльна-культурнага будаўніцтва. Ён вызначае непасрэдны ўдзел ў гэтым будаўніцтве самога працоўнага насельніцтва і праводзіцца на аснове запатрабаваньняў самых шырокіх мас працоўных.

Дэкрэт аб самаабкладаньні — гэта значыць, дзесяткі і сотні мільёнаў рублёў на ўзмацненьне фінансавай базы для будаўніцтва гаспадарчых, культурна-асьветных і мэдыка-санітарных установаў, школ клюбаў, чырвоных куткоў, хат-чытальняў, дзіцячых дамоў, ясьляў, пляцовак, больніц, лазьняў і г. д. Трэба сказаць, што там, дзе па-сапраўднаму, па-бальшавіцку праведзена масавая работа вакол папулярызацыі новага закону пра самаабкладаньне,—там мы маем значныя посьпехі. Калгасьнікі, бядняцкая і серадняцкая частка ЖЫТКАЎШЧЫНЫ, ЛАГОЙШЧЫНЫ і цэлага раду сельсаветаў на сваіх агульных сходах прынялі рашэньне аб самаабкладаньні на 150 проц. да сумы сельгаспадатку і адначасова пачалі датэрмінова ўносіць грошы па самаабкладаньні.

Работа сельсаветаў партыйных і камсамольскіх ячэек гэтых раёнаў павінна быць накіравана на ўсямернае замацаваньне энтузіязму працоўных мас, на жорсткі адпор клясаваму ворагу—кулаку, які імкнецца сарваць самаабкладаньне.

Узяўшы сапраўды бальшавіцкія тэмпы на ўсіх вучастках фінансавай работы, рашуча змагаючыся з апартунізмам розных колераў, з «ляўцкімі» перагібамі, праваапартуністычным самацёкам у правядзеньні кампаніі самаабкладаньня, мы бязумоўна забясьпечым поўнае і своечасовае выкананьне заданьняў па самаабкладаньні.

160 проц. заданьня

Янаўскі сельсавет Мсьціслаўскага раёну ідзе ў першых радох барацьбітоў за выкананьне пляну мабілізацыі сродкаў. *Плян III кварталу выкананы на 160 проц. Калгас «Вольная праца» выканаў заданьне па фінпляне на 100 проц., камуна «Цільчанка» таксама выканала заданьне на 100 проц., калгас «імя 1-га мая»—на 100 проц. і камуна «Чырвоная Зьмена» на 100 проц.*

Уступаючы ў IУ квартал мы бярэм на сябе абавязак—з гонарам выканаць свае заданьні па фінпляну, каб у апошнім квартале завяршаючага году пяцігодкі рапартаваць партыі і ўраду аб перамозе.

Лагіёнаў Р.

Прыкладзем усе сілы на выкананьне пляну ІV кварталу

На аснове шырока разгорнутай масава-растлумачальнай работы, увядзеньня сацспаборніцтва на лепшае выкананьне пляну мабілізацыі сродкаў Карыльскі сельсавет Лагойскага раёну, выканаў плян мабілізацыі сродкаў ІІІ кварталу на 110 проц.

Мы запэўніваем партыю і ўрад, што прыкладзем усе сілы для своечасовага і поўнага выкананьня пляну мабілізацыі сродкаў IУ кварталу.

Старшыня сельсавету *Карповіч*

Сакратар партячэйкі *Лісаковіч*

І у IV квартале тэмпы не здамо

Разгортваючы масавую агітацыйную работу на аснове сацспаборніцтва Татаршчэнскі сельсавет Мсьціслаўскага раёну выканаў фінплян ІІІ кварталу на 120 проц. Заданьне па пазыцы «4-ты завяршаючы» выканана на 91 проц. Паасобныя калгасы значна перавыканалі заданьне па рэалізацыі пазыкі. Так, нацыянальны яўрэйскі калгас «Ротэ-Фанэ» рэалізаваў пазыку на 112 проц.

Заданьне па самаабкладаньні праведзена пры шырокім удзеле калгасных і працоўных аднаасобных мас сельсавету, дзе было прынята рашэньне аб самаабкладаньні на 150 проц. да сумы сельгаспадатку. Дзякуючы масавай рабоце ў часе правядзеньня агульных сходаў па самаабкладаньні перадавымі калгасьнікамі і аднаасобнікамі ўнесена датэрмінова 1700 руб.

Татаршчэнскі сельсавет запэўнівае партыю і ўрад, у тым, што ён не пасьлабіць сваіх тэмпаў у барацьбе за выкананьне заданьня па фінпляне ў IУ квартале.

Старшыня сельсавету **Новікаў**

Грошы ад самаабкладаньня на пабудову школы, мэдпункту, набыцьце пажарнага абозу

Агульны сход калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў вёскі *Зялёнкі*, Асавецкага сельсавету, Любаньскага раёну, азнаёміўшыся з дакладам аб новым законе аб самаабкладаньні на 1932 год прыняў рашэньне аб самаабкладаньні на 150 проц. ад сумы сельгаспадатку.

Працоўныя вёскі Зялёнкі на суму самаабкладаньня вызначылі: пабудаваць школу, набыць пажарны абоз і пабудаваць мэдпункт. Агульны сход пастанавіў зрабіць першы ўзнос па самаабкладаньні 25 кастрычніка, а астатнія 75 процантаў уносіць да 1-га лістапада г. г. Прыкладу вёскі Зялёнкі павінны пасьледваць усе калгасы і вёскі Асавецкага сельсавету.

Е. Круглоў

Датэрмінова ўнесьлі 800 руб. па самаабкладаньні

У выніку правядзеньня шырокай масава-растлумачальнай работы на агульных сходах калгасьнікі і працоўныя аднаасобнікі Ратамскага сельсавету аднагалосна вынесьлі рашэньне аб самаабкладаньні на 150 проц. да сельгаспадатку На 20 верасьня ўжо паступіла 800 руб.

А. В.

Беднякі першымі ўносяць самаабкладаньне

Жыткавічы. (Белта). Па раёне шырока разгорнута масавая работа вакол прапрацоўкі пастановы ЦВК і СНК БССР аб самаабкладаньні.

Па паселішчах Рудняцкага сельсавету, Рудня, Грэбень, Борак, Пасека і Кально самаабкладаньне прынята на 150 проц. да сельгаспадатку. На сходзе калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў вёскі Рудня было адзначана, што ў мінулым годзе сродкі па самаабкладаньні, прызначаныя на рад аб'ектаў будаўніцтва: пажарнае дэпо, агароджаньне школы, капаньне студні,—ня былі скарыстаны. Сход даў наказ сельсавету цалкам выканаць усе яго пастановы ў гэтым годзе, правільна выдаткоўваць сродкі па самаабкладаньні.

Па Бялеўскім сельсавеце самаабкладаньне таксама прынята на 150 процантаў. На сходзе вёскі Бялева ў часе прыняцьця самаабкладаньня было разгорнута сацспаборніцтва па ўнясеньні сродкаў у лік самаабкладаньня тут на месцы. Ініцыятарамі ў гэтай справе былі: беднякі: Казёл Зьмітра і Жогаль Захар, якія першымі ўнесьлі па 10 р. Усяго на сходзе сабрана 250 р.

Бядняк Фурасэвіч унёс датэрмінова самаабкладаньне

Лагойск. (Белта). З вялікім адабрэньнем калгасьнікі і працоўныя аднаасобнікі Лагойшчыны сустрэлі пастанову ЦВК і СНК БССР аб самаабкладаньні, накіраваную на культурна-гаспадарчае будаўніцтва раёну.

Па Швабскім сельсавеце калгасьнікі калгасу «Чырвоная Швабаўка» і працоўныя аднаасобнікі гэтага пункту, а таксама вёсак Чабаўтары, Масьцішча, Чэмніна прынялі самаабкладаньне на 150 проц. да сельгаспадатку. Працоўныя сяляне аднаасобнікі вёсак Стары Млын, Буглы і Кісялёўка—на 100 проц. Пры правядзеньні самаабкладаньня ў вёсцы Косіна, Падонкаўскага сельсавету бядняк Фурсэвіч Яўхім унёс датэрмінова сваё самаабкладаньне ў суме 21 р. 18 к.

З такім-жа энтузіязмам прымаюць самаабкладаньне і інш. сельсаветы.

ЗА ГРАНІЦАЙ

Даклад камісіі Літона

ЖЭНЭВА. 4-Х. Апублікаваны даклад камісіі Літона аб Кітаі, які займае бяз карт і дадаткаў 150 старонак.

У першым разьдзеле дакладу даецца нарыс развіцьця падзей у Кітаі за апошнія гады. У дакладзе падкрэсьліваецца **«небясьпека, якая пагражае цэнтральнаму ўраду з боку камунізму».** Значныя часьці Фуцзяна, Цьзянсі, часьці Гуандуна—гаворыцца ў дакладзе,—цалкам саветызаваны. Зоны значнага ўплыву значна пашырыліся і ахапляюць вялізарную частку Кітаю, на поўдзень ад Янцзы, часткі правінцый **Хубэй, Аньхуэй, Цьзянсі.**

Пакуль ёсьць два камуністычных урады, але лік мясцовых саветаў дасягае некалькіх сотняў. Камунізм у Кітаі,—канстатуе даклад,—зрабіўся ня толькі палітычнай дактрынай, ня толькі створана самастойная кітайская камуністычная партыя, але яна стала саперьнікам нацыянальнага ўраду, бо камунізм у Кітаі стварыў свае ўласныя законы, сваю армію. Урад мае сваю тэрыторыяльную сфэру ўплыву. На працягу ўсяго 1932 г. нанкінскі ўрад не дасягнуў сур'ёзных вынікаў у сваім паходзе супроць кітайскай Чырвонай арміі.

Хоць японскія інтарэсы ў Кітаі,—гаворыцца далей у дакладзе,—вельмі вялікія, аднак канфлікт не закранае толькі Японію і Кітай, бо ў праблемах кітайскай рэканструкцыі зацікаўлены іншыя краіны.

Закранаючы японa-савецкія адносіны,—гаворыцца ў дакладзе,—пасьля расійска-японскай вайны, пасьледваў перыяд цеснага супрацоўніцтва Расіі, Японіі і Манчжурыі. Аднак, становішча зьмянілася пасьля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Пазіцыя савецкага ўраду ў адносінах Кітаю дала моцны штуршок яго нацыянальным імкненьням, паколькі палітыка савецкага ўраду была працілеглай палітыцы ўсіх іншых дзяржаў, заснаванай на існуючых дагаворах. Гэта ажывіла ўсе старыя падазрэньні Японіі ў адносінах свайго расійскага суседа.

3-ці разьдзел дакладу разглядае **японa-кітайскія супярэчнасьці ў манчжурскім пытаньні.** У Японіі,—паводле слоў дакладу—перакананы, што Манчжурыя мае для Японіі жыцьцёвае стратэгічнае значэньне. Закранаючы прадугледжанае дагаворам права Японіі трымаць сваю ахову на Паўднёва-манчжурскай чыгунцы, даклад канстатуе, што згодна японa-кітайскага дагавору 1905 году японская ахова павінна быць увезена на выпадак уводу расійскага войска з КУЧ.

Даклад зазначае, што СССР адмовіўся мець свае войскі ў Манчжурыі.

4-ты разьдзел дакладу выкладае кітайскую і японскую вэрсіі і канстатуе, **што ваенныя апэрацыі японскага войска ноччу 19-га верасьня ня могуць разглядацца, як меры законнай самаабароны.**

5-ты разьдзел дакладу асьвятляе шанхайскія падзеі, у прыватнасьці, упартае супраціўленьне 19-й арміі японскаму войску. Гэта ўзмацніла актыўнасьць праціўнікаў Японіі ў Манчжурыі і выклікала энтузіязм і прыліў нацыянальных пачуцьцяў ва ўсім Кітаі.

6-ты разьдзел трактуе пытаньне аб **Манчжоу-Го** (Манчжурскай дзяржаве), прычым усюды гэта слова фігуруе ня інакш, як у двукосьсях. Падаецца гісторыя ўзьнікненьня Манчжурскай дзяржавы, падкрэсьліваецца вядучая роля японцаў у яе стварэньні. **Бяз двух фактаў,**—працягвае даклад,—**прысутнасьці японскага войска і дзейнасьці японскіх, вайсковых і грамадзянскіх чыноў—Манчжоу-Го** не магла быць створана.

Даклад канстатуе, што кітайскія банкіры, камэрсанты і інтэлігенцыя Манчжурыі варожа адносяцца да Манчжоу-Го. Даклад канстатуе, што «ўрад сустракае падтрыманьне толькі з боку «нацыянальных меншасьцяй», —у тым ліку белаэмігрантаў».

Заключны вывад гэтага разьдзелу гаворыць: **«Пасьля дакладнага вывучэньня матар'ялаў, мы прыйшлі да вываду, што Манчжурскі ўрад не сустракае агульнага падтрыманьня з боку кітайцаў, якія разглядаюць гэту «новую дзяржаву», як зброю японцаў».**

7-мы разьдзел дакладу канстатуе, што нацыянальны ўрад прымаў удзел у руху байкоту японскіх тавараў.

8-мы разьдзел прысьвечаны характарыстыцы эканамічных інтарэсаў розных краін у Манчжурыі. Падаюцца лічбы інвэстыцый Японіі і іншых краін і зазначаецца, што ў паўночнай Манчжурыі пераважаюць расійскія капіталаўкладаньні у паўднёвай Манчжурыі—японскія. У дакладзе падкрэсьліваецца, што Японія ўклала ў Манчжурыю больш капіталаў, чым якая-небудзь іншая краіна.

9-ты разьдзел пачынаецца з заявы, што канфлікт раней, або пазьней немінуча павінен быў узьнікнуць.

У дакладзе канстатуецца, што вялікая тэрыторыя, якая бязумоўна належыць да Кітаю была без абвяшчэньня вайны занята японскімі сіламі, аддзелена і абвешчана незалежнай ад рэшты Кітаю. Даклад сьцьвярджае, што простае аднаўленьне статус-кво (становішча існаваўшае да канфлікту) ня было-б вырашэньнем пытаньня. Таксама нездавальняючым вырашэньнем было-б прызнаньне сучаснага рэжыму ў Манчжурыі. Гэта было-б несумясьціма з асноўнымі прынцыпамі існуючых міжнародных абавязацельстваў.

Затым ідзе разьдзел, прысьвечаны інтарэсам СССР у Манчжурыі. У разьдзеле зазначаецца, што любое вырашэньне манчжурскай праблемы, якое ігнаравала-б інтарэсы СССР, пасьля-б у будучыні сьвет пад пагрозу і ня было-б трывалым.

Пасьля выкладаюцца асноўныя ўмовы для ўрэгуляваньня канфлікту. Умовы гэтыя зводзяцца да наступнага:

Вырашэньне праблемы японa-кітайскіх адносін павінна адпавядаць інтарэсам абедзьвюх краін. Неабходна ўлічыць інтарэсы СССР. Неразумна і несправядліва ў інтарэсах захаваньня міру ігнараваць ўстанавіць мір паміж дзьвюма краінамі, ігнаруючы інтарэсы трэцяй.

Усякае вырашэньне павінна адпавядаць прынцыпам статуту Лігі нацый, пакту Келёга і дагавору 9-ці дзяржаў.

Прызнаньне японскіх інтарэсаў у Манчжурыі. Аднаўленьне новых дагаворных адносін паміж Кітаем і Японіяй.

Аўтаномія Манчжурыі. Кіраўніцтва Манчжурыі павінны быць зьменены такім чынам, каб забясьпечыць шляхам сумяшчальным з сувэрынітэтам і адміністрацыйнай цэласнасьцю Кітаю шырокую аўтаномію, якая-б адпавядала мясцовым умовам і спэцыяльным асаблівасьцям трох усходніх правінцый.

Міжнароднае супрацоўніцтва ў справе ўнутранай рэканструкцыі Кітаю.

Водгукі аб дакладзе Літона

Пратэст грамадзкіх арганізацый Шанхаю

Шанхай, 5-Х. Пратэстуючы супроць дакладу камісіі Літона, які клясыфікуецца як ультыматум, што патрабуе стварэньня міжнароднага кантролю над Манчжурыяй, 15 буйных, грамадзкіх шанхайскіх арганізацый паслалі нанкінскаму ўраду тэлеграму, у якой патрабуюць звароту захопленай Японіяй тэрыторыі.

Нанкінскі ўрад павінен,—указваецца ў тэлеграме,—без далейшага адкладаньня арганізаваць каральную экспэдыцыю супроць Манчжурскай дзяржавы, адначасова парваць гандлёвыя і дыплёматычныя зносіны з Японіяй, абасноўваючы сваю замежную палітыку таварыскімі ўзаемаадносінамі з СССР, ПАЗШ і Англіяй.

Тэлеграма падпісана нацыянальнай студэнцкай асацыяцыяй, жаночай палітычнай фэдэрацыяй, фэдэрацыяй рабочых саюзаў, асацыяцыяй купецкіх гільдый і інш.

Аналягічную тэлеграму накіравалі нанкінскаму ўраду і прадстаўнікі дзелавых колаў у колькасьці звыш 1.200 чалавек.

***

Шанхай. 4-Х. Некаторыя члены цэнтральнага камітэту Гаміндану з складу кантонскай групоўкі, якія знаходзяцца цяпер у Шанхаі, выказалі рэзкае незадавальненьне вывадамі камісіі Літона, якія падрываюць сувэрэнітэт Кітаю.

Паводле паведамленьня кітайскіх газэт, паўднёва-заходняя палітычная рада (якая кантралюе правінцыі Гуансі, Гуйчжоу і Юнань) дала тэлеграму Нанкінскаму ўраду, у якой выказвае незадавальненьне дакладам камісіі Літона і патрабуе неадкладна паслаць войска, каб адваяваць страчаную тэрыторыю

Японія рыхтуе адказ

Токіё. 5-Х. Прадстаўнік японскага міністэрства замежных спраў зазначыў, што камісія; якая займаецца распрацоўкай японскіх пярэчаньняў па дакладу **Літона,** прыступае да распрацоўкі 5-га кастрычніка і закончыць яе ў канцы кастрычніка.

Тайны савет адабрае пазыцыю ўраду

Токіё. 5-Х. Тайны савет адобрыў пазыцыю ўраду ў адносінах вывадаў дакладу Літона. Паводле слоў газэты **«Асакі»,** тайны савет лічыць, што паколькі Японія прызнала Манчжурскую дзяржаву. яна павінна працягваць намечаную палітыку.

Водгукі ў Нанкіне

Шанхай. 5-Х. Афіцыйная агенцтва нанкінскага ўраду **«Цэнтраль—Ньюс»** зазначае, што паводле ўсіх даных, урад прызнае даклад годным да прызнаньня за выключэньнем некаторых пунктаў.

Кітайскія масы нездаволены

Шанхай. 5-Х. Мэр гораду Шанхаю **У—Тэ—Чэн,** у сувязі з узрастаючым незадаваленьнем дакладам Літона, папярэджвае насельніцтва супроць арганізацый дэманстрацый.

Аракі лічаць даклад бяз вартасьці

Токіё. 5-Х. З прычыны дакладу камісіі **Літона,** апублікавана новае інтэрв'ю вайсковага міністра **Аракі.** Даклад Літона ацэньваецца ў інтэрв'ю як «дакумант сумлiўнай вартасьці з прычыны вялізарнай колькасьці памылак, якія зьмяшчаюцца ў ім. Выходзячы з гэтага—заяўляе Аракі—дакладу ня трэба надаваць вельмі вялікага значэньня.

У якасьці доваду нягоднасьці дакладу Аракі падае заяву **Хондзіо** (нядаўна назначанага членам вайсковага савету) які паведаміў Аракі, што ён «адкідае даклад і ня можа зразумець на чым абгрунтоўваюцца вывады камісіі».

Аракі паўтарае ў інтэрв'ю, што Манчжурская праблема «вырашана японскім прызнаньнем незалежнасьці Манчжурскай дзяржавы і абменам пратаколаў паміж абедьвума краінамі».

Уздым забастовачнай хвалі ў Германіі

БЭРЛІН. 4-Х. Забастоўка 8 тыс. рабочых і служачых гарадзкога транспарту ў Гамбургу абвастраецца. Спроба адміністрацыі выпусьціць на лінію некалькі аўтабусаў, якія абслугоўваліся штрэйкбрэхэрамі, прывялі да сур'ёзных сутычак паміж бастуючымі і штрэйкбрэхэрамі. Паліцыя арыштавала 14 бастуючых рабочых.

Чакаецца сур'ёзны канфлікт на прадпрыемствах Бэрлінскага гарадзкога транспарту, дзе дырэкцыя зьбіраецца ў сувязі са скончэньнем тэрміну дагавору, правесьці ўсеагульнае зьніжэньне зарплаты.

Пашыраецца забастоўка маракоў германскіх рыбалоўных промыслаў, якая праходзіць пад кіраўніцтвам рэвалюцыйнай прафапазыцыі. Да забастоўкі далучыліся рабочыя рыбалоўных фірм у радзе германскіх партоў.

У Альтоне рабочыя адмовіліся разгружаць рыбалоўныя судны і ўлоў, які знаходзіцца на гэтых суднах і асуджаны на псаваньне.

Спроба рэфармісцкіх прафбюракратаў угаварыць рабочых рыбалоўных суднаў скончылася бяз вынікаў.

Забастоўка рабочых прадпрыемстваў па перавозцы мэблі ў Бэрліне закончылася частковай перамогай рабочых. Прадпрыемцы згадзіліся адмовіцца ад зьніжэньня зарплаты.

Адначасна з розных месц атрымліваюцца паведамленьні аб новых забастоўках.

Перамогай рабочых закончыліся забастоўкі на тэкстыльнай фабрыцы ў **Мюнхэн-Гладбахе,** на дзьвёх абутковых фабрыках у **Ашыцы** (Саксонія), на тэкстыльнай фабрыцы ў **Хэмніцы** і я. д. на радзе прадпрыемстваў.

Паўстаньне ў Заходняй Беларусі пашыраецца

КОЎНЯ. 4-Х. Орган «Саюзу вызваленьня Вільні» — «Мусу-Вільніус» паведамляе пра паўстаньне на Палесьсі, аб якім польскі ўрад старанна маўчыць. Супроць паўстаўшых накіраваны тры пяхотныя палкі, кавалерыйскія часьці, атрад паліцэйскіх у 1500 чал. і часьці корпусу пагранічнай варты.

Польскія карныя экспэдыцыі праводзяць бязьлітасную «пацыфікацыю», выпальваючы вёскі і вешаючы бяз суда ўсіх западазроных у прыналежнасьці да паўстаньня.

Жорсткія баі ў Жэхэ

БЭЙПІН. 5-Х. Паводле паведамленьня з Харбіну, сёньня ноччу на перагоне **Яньтуньтунь-Цыцыкар** (на Заходняй лініі КУЧ) партызаны перарэзалі ўсе правады і разабралі чыгунку ў радзе месц.

Сувязь Харбіну з пунктамі, размешчанымі на захад ад станцыі Яньтуньтунь, перарвана. З прычыны гэтага адменена адпраўленьне пасажырскіх цягнікоў з Харбіна ў Цыцыкар.

Сёньня раніцою антыманчжурскія атрады зрабілі налёт на горад **Аньда** (на паўночны захад ад Харбіну). А 4 гадзіне дню пачалася жорсткая бойка, у выніку якой горад заняты антыманчжурскім войскам. Станцыя Аньда таксама занята антыманчжурскім войскам. У горадзе і на станцыі абвешчана кітайская ўлада.

***

БЭЙПІН. 5-Х. Як паведамляюць з Харбіну, антыманчжурскае войска, якое заняло горад **Аньда,** налічвае прыкладна **10.000 байцоў.** Станцыя Аньда занята часьцямі генэрала **Хо-Шэн-Лі,** які запэўніў служачых **КУЧ,** а таксама насельніцтва, што ён ужыве ўсе захады, каб утрымаць парадак.

Камандваньне антыманчжурскага войска выслала на захад і ўсход ад станцыі Аньда значныя вайсковыя атрады ўздоўж лініі **КУЧ.** Лёс двух цягнікоў, якія выйшлі ўчора з Цыцыкару ў бок Харбіну, невядомы. Сувязь паміж Харбінам і станцыяй Аньда спынена.

Паводле паведамленьня харбінскае прэсы, Цыцыкар умацоўваецца. у раёне Ананьцы (канцовы паўночны пункт чыгункі Таонань-Ананьцы) ідуць баі паміж японскім войскам і антыманчжурскімі часьцямі.

Упаўнаважаны Галоўлітбелу № А—54.

Па БССР

III Усебеларускі зьезд таварыства „Прэч няпісьменнасьць"

У сярэдзіне кастрычніка будзе скліканы III Усебеларускі зьезд таварыства «Прэч няпісьменнасьць».

Зьезд заслухае справаздачу Цэнтральнага савету за час ад II зьезду, абгаворыць далейшыя задачы таварыства. Дакладчыкам па гэтым пытаньні выступіць **тав. Чарвякоў.**

Другім асноўным дакладам на III зьезьдзе таварыства «Прэч няпісьменнасьць» будзе даклад тав. **БЯЛУГІ** аб задачах культурнага будаўніцтва і абвязковай ліквідацыі малапісьменнасьці і няпісьменнасьці.

Вялікія залежы сапрапэляй на Беларусі

Працаваўшая на Беларусі сапрапэлевая экспэдыцыя Усесаюзнай Акадэміі Навук, пад кіраўніцтвам праф. **Салаўёва,** выявіла вялізарныя залежы сапрапэляй на Беларусі. Сапрапэлі маюць вялікае тэхнічнае значэньне для прамысловасьці. Як вядома, сапрапэлевыя вадаросьлі пры адпаведнай пераапрацоўцы даюць бэнзіну, газу, парафіны і пластычныя масы.

У сувязі з работай камісіі Саўнаркому БССР вынес рашэньне аб пабудове дасьледчага сапрапэляперагоннага заводу ў раёне Лепеля.

▲ Яўсэктар Беларускай Акадэміі Навук пачаў выданьне бюлетэню «На навуковым фронце» Першы нумар бюлетэню выходзіць у бліжэйшыя дні.

▲ Гомельскі кіно-тэатр імя Калініна пераабсталяваны ў гукавы.

Да XV гадавіны Кастрычніка адкрываюцца гукавыя кіно-тэатры ў Воршы і ў Клімавічах.

▲ Да XV гадавіны Кастрычніка рабочыя друкарні імя Сталіна выпускаюць свой часопіс «Друкарня за 15 год», які будзе адбіваць рост друкарні.

▲ У сувязі з Х-годзьдзем МОПР'у СССР на днях выходзяць на беларускай мове брашуры «МОПР напярэдадні Х-годзьдзя і міжнароднага Кангрэсу» і «На рубяжы Х-годзьдзя). Аўтарам першай кніжкі зьяўляецца старшыня ЦК МОПР'у СССР тав. **Спасава,** другой — сакратар ЦК МОПР'у СССР тав. Шэвелёва.

ЦК Мопру БССР паслаў свае экспанаты на выстаўку МОПР'аўскага друку, якая прысьвечана сусьветнаму кангрэсу МОПР'у, што адбудзецца ў дні сьвяткаваньня XV гадавіны Кастрычніка ў Маскве.

▲ У выданьні Беларускага Навукова - дасьледчага інстытуту прамысловасьці пачынае выходзіць сэрыя зборнікаў навуковых прац па розных галінах прамысловасьці.

Зборнікі будуць друкавацца на беларускай і, скарочана на нямецкай мове.

▲ Заканчваецца праектаваньне дамоў (другой чаргі) для ІТР—у Менску 100-кватэрны, у Гомелі—50 кватэрны і ў Віцебску—50 кватэрны. Закладка фундаманту будзе зроблена ў гэтым годзе. Урадавая камісія прапанавала Белкамунбанку фінансаваць будаўніцтва на 25 проц.

▲ Пры Менгарсавеце створана міжведамсьцевая камісія па распрацоўцы практычных і прафіляктычных мерапрыемстваў у рэгуляваньні вулічнага руху.

▲ Рабочы мэханік гуты імя Домбаля тав. Сарокін вынайшоў спэцыяльны варштат для запраўкі краёў шклянак. Гэта вынаходства дасьць эканоміі каля 22 тыс. руб. у год. Тав. Сарокін за рад вынаходніцтваў узнагароджаны ордэнам працоўнага сьцягу БССР.

▲ Шахматна-шашачная сэкцыя ЦСПСБ атрымала ліст ад рабочай шахматна - шашачнай арганізацыі гор. Брэслаўлю (Германія) Ротэр Шахспорт з просьбай устанавіць цесную сувязь і гульню шляхам перапіскі.

Для гульні будуць вылучаны шахматысты і шашысты буйнейшых прадпрыемстваў гораду.

АСЕНЬНЯМУ ГРУЗАПАТОКУ—ПОЎНЫ ХОД

ПЕРАВОЗКАМ БУЛЬБЫ І ПЛОДАГАРОДНІНЫ—МАКСІМУМ УВАГІ

НА СТАНЦЫЯХ УНЕЦКАГА РАЁНУ ПАГРУЗКА ЗРЫВАЕЦЦА

Перавозка плодагародніны і асабліва бульбы ў агульных перавозках транспарту мае даволі значную ўдзельную вагу і адыгрывае надзвычай вялікае значэньне. Перавозка плодагародніны і бульбы зьяўляецца адным з характэрных паказьнікаў работы транспарту і на гэтых перавозках, як і на выкананьні ўсяго агульна-перавозачнага пляну, транспарт выпрабоўвае сваю баяздольнасьць. Чым жа характэрны першыя дні кастрычніка ў перавозцы плодагародніны і бульбы і як працаваў транспарт у гэтыя дні?

1 кастрычніка

Бесьперабойна працаваў *Жлобінскі* раён, які за 1 кастрычніка адгрузіў 20 вагонаў гародніны і 83 вагоны бульбы. Пляны на падачу і загрузку вагонаў, на забясьпечаньне грузамі выкананы поўнасьцю. Бесьперабойна працаваў і *Гомельскі раён,* які адгрузіў 33 вагоны бульбы.

Аднак, за 1 кастрычніка створаны значны прарыў у перавозцы гародніны і бульбы астатнімі раёнамі, у рабоце якіх мелася шмат выпадкаў нераспарадчасьці, непадачы вагонаў і нячоткай работы самой кліентуры. Амаль што ўсе станцыі *Унецкага* раёну недаатрымалі патрэбнай колькасьці вагонаў пад пагрузку. Апрача станцыі *Зубры,* якая загрузіла патрабаваныя вагоны, іншыя станцыі не загрузілі вагонаў, бо адпраўіцелі ня здолелі забясьпечыць іх грузамі. У выніку гэтага і атрымалася, што раён, загрузіўшы 5 вагонаў гароднінай і 18—бульбай, недагрузіў 10—гароднінай і 10—бульбай.

Па *Аршанскім раёне,* дзе гароднінай загружана 11 вагонаў і бульбай—76, недадана пад пагрузку 15 вагонаў. Асабліва дрэнна працавалі *ст. Крупкі, Асіпаўка і Ворша.*

Віцебскі раён адгрузіў 24 вагоны. Недадана 3 вагоны. У непадачы вагонаў вінавата станцыя *Полацак,* якая ня выслала паражняку пад пагрузку.

2 кастрычніка

Жлобінскі раён ня здаў тэмпаў, заваяваных у першы дзень 2 кастрычніка на раёне загружана 36 вагонаў гародніны, бульбы—127. Пляны на падачу паражняку, пагрузку і грузы вытрыманы. Не адстаў *Гомель,* які выканаў плян на пагрузку 38 вагонаў бульбы і 11 вагонаў гародніны.

Унецкі раён адгрузіў 27 вагонаў бульбы і 12 вагонаў гародніны. На станцыі раёну недадана 17 вагонаў пад пагрузку.

На станцыі *Аршанскага раёну* па віне чыгункі недадана 2 вагоны пад бульбу. Адгружана 70 вагонаў.

Віцебскі раён адгрузіў гародніны і бульбы 68 вагонаў. На станцыях *Езярышча і Беркавічы* недагружаны 4 вагоны па віне кліентуры, якая не забясьпечыла станцыі грузамі. На ст. *Гараны* непаданы вагоны па віне дыспэтчара *Вожніна, якому за зрыў перавозкі грузаў вынесена вымова.*

3 кастрычніка

Выканаў пляны на адгрузку гародніны і бульбы *Жлобінскі раён,* які адгрузіў 92 вагоны. Аднак, па яго віне недадана 8 вагонаў Гомелю, з прычыны чаго там пагрузка недавыканана. На дастаўку вагонаў суседнім раёнам Жлобіну трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу. *Гомельскі раён* за гэты дзень адгрузіў 20 вагонаў і недагрузіў 8 вагонаў *па віне Жлобінскага раёну.*

На *Віцебскім раёне* адгружана 24 вагоны. На станцыях *Крынкі, Вагушэўск і Ласвіда,* як і ў ранейшыя дні, па віне кліентуры не хапіла грузаў. *Мы ставім пытаньне перад гарсаветам і перад дэпутацкай групай вузла аб неадкладным рэагаваньні на гэтае агіднейшае зьявішча, якое зрывае пагрузку па раёне.*

Унецкаму раёну недадана пад пагрузку 11 вагонаў. Загружана 22.

Аршанскі раён загрузіў 50 вагонаў, загрузка 11 вагонаў бульбы сарвалася па віне адправіцеляў.

Да ўсяго гэтага трэба дадаць, што па ўсіх раёнах ня вытрымліваецца маршрутызацыя цягнікоў з плодагароднінай і бульбай, у чым асноўная віна адправіцельных арганізацый—мясцовых аддзяленьняў Белкаапплодагародніны і Белплодагародніны. Так, *у Бабруйску* сарваны маршрут 2 кастрычніка, *у Рагачэве*—1 кастрычніка, *у Магілеве*—2 і г. д. *На маршрутызацыю цягнікоў, на забясьпечаньне паражняку грузамі, на работу кліентуры і аддзелаў эксплёатацыі і на забясьпечаньне вагонамі Унецкага раёну ў бліжэйшыя дні перавозак плодагародніны і бульбы трэба зрабіць асноўны ўпор і гэтым пытаньням надаць асаблівае значэньне.*

„Ці варта будаваць станцыю прыгараднага руху?"

(Ліст у рэдакцыю)

На Бабруйскую вуліцу г. Менску прывезены будаўнічыя матар'ялы для пабудовы чыгуначнай станцыі цягнікоў прыгараднага руху. Будаўніцтва ж гэтай станцыі яшчэ не распачата.

Прымаючы пад ўвагу, што ў хуткім часе будзе пачата пабудова вялікай пасажырскай станцыі Менск, я прапаную не пачынаць будаўніцтва спэцыяльнай станцыі прыгараднага руху, а вызначаныя для гэтага сродкі скарыстаць на іншыя мэты, у прыватнасьці, на даабсталяваньне станцыі існуючай. Будаваць станцыю прыгараднага руху я лічу немэтазгодным, бо ў Менску прыгарадны рух зусім нязначны, а ўзімку амаль спыняецца. Было-б лепш стварыць аддзяленьне прыгараднага руху пры новай пасажырскай станцыі Менск, што дасьць сотні тысяч рублёў эканоміі.

Прашу рэдакцыю «Савецкая Беларусь» паставіць гэтую прапанову на абмеркаваньне шырокіх колаў пралетарскай ўрамадзкасьці.

А. Дзенешц.

Ад рэдакцыі: Рэдакцыя лічыць, што пытаньне, узьнятае тав. Дзенешцам, бязумоўна заслугоўвае ўвагі.

Дзяржаўны расійскі тэатр

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

У Магілеве пачынае сваю працу нядаўна адчынены дзяржаўны расійскі тэатр БССР.

Пытаньне стварэньня такога тэатру ўзьнімалася яшчэ гады тры таму назад. На апошняй нарадзе дырэктароў тэатраў БССР, у сакавіку г. г., яно канчаткова афармілася. Першыя крокі да арганізацыі расійскага тэатру былі зроблены тагочасным «КВП» (кіраўніцтва відовішчных прадпрыемстваў). Было ўхвалена расфарміраваць 2 трупы расійскае драмы, якія на працягу апошніх год працавалі ў БССР (пад кіраўніцтвам т. т. Скальскага і Кумельскага) і стварыць дзяржаўны расійскі тэатр.

Дырэктарам расійскага тэатру БССР прызначаны **Ул. Кумельскі,** якому даручана арганізаваць адзіную трупу тэатру максымальна выкарыстоўўшы кадры з абодвух працаваўшых дагэтуль калектываў. Дзякуючы выключнай энэргіі і вопыту тав. Кумельскага на сёньняшні дзень тэатр забясьпечаны 41 мастацкай адзінкай, 10 аркестрантамі, мае загадчыка музычнай часткі, уласны тэхнічны склад, а таксама тэатральны фабзавуч з 10 асоб.

У складзе актораў тэатру ёсьць шэраг значных артыстаў расійскай сцэны: артыстка тэатру б. Корш Баскакова, артыстка Маскоўскага інтэрнацыянальнага тэатру **Валіцкая** і інш. Загадчыкам мастацкай часткі зьяўляецца былы кіраўнік Маскоўскага інтэрнацыянальнага тэатру **Б. І. Рошчын.**

Тэатр мае ў сваім рэпэртуары апошнія навінкі сэзону «Улицу радости» —Зархі, «Новую родину»—Фінка, «Ждем»—Ромашова, «Экспресс Рига-Манчжурия», «Князь Мстислав Удалой» і г. д. З клясычных рэчаў тэатр мае на мэце паказаць сёлета некалькі п'ес Шэкспіра і Астроўскага.

Свой сэзон, у Магілеве тэатр пачынае п'есай «Земля і небо», якая трактуе тэму ўзаемаадносін лепшай часткі старое прафэсуры з савецкай грамадзкасьцю. Тэатр у бліжэйшы час паставіць таксама перакладную п'есу беларускага аўтара (мажліва «Бацькаўшчыну» К. Чорнага). Дзяржаўны расійскі тэатр БССР мяркуе, прапрацаваўшы каля шасьці м-цаў у т. Магілеве пераехаць у Гомель і Менск. Сталай базай дзейнасьці гэтага тэатру зьяўляецца Магілеў і Бабруйск.

Задача нова-створанага тэатру—ісьці па шляху дыялектычна матэрыялістычнага, адзіна правільнага, творчага мэтаду, як мага хутчэй знайсьці свой ідэалёгічна-мастацкі твар і тым самым заваяваць належнае месца ў шэрагу тэатраў Савецкай Беларусі. Арганізацыя гэтага тэатру—адзін з доказаў правільнасьці ажыцьцяўленьня ленінскай нацыянальнай палітыкі.

Юрка Лявонны.

Адказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА" Каса з 1 г. дня

Ад 6 кастрычніка Новы гукавы гаварашчы фільм **ПЯТНАЦЦАТЫ**

На аснове пастановы СНК і ЦК КП(б)Б ад 24 жніўня 1932 г. з 1-IX г. г. Смалявіцкі райпрамсаюз

ЛІКВІДУЕЦЦА

з усімі прэтэнзіямі да б. райпрамсаюзу зварачацца да 15-Х г. Пасьля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі прымацца ня будуць

СУРАЖСКАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ ДЗЯРЖБАНКУ

прадае за ясаплату тэрміновых пазык у суме 34200 рублёў сыравіну і гатовыя вырабы Сураскага райпрамкамбінату (выключна арганізацыям абагуленага сэктару).

Скрыпачныя камплекты	350 кбм.
Бярвеньне рознае	332 кбм.
Дошкі	100 кбм.

за даведкамі і для азнаямленьня з кандыцыямі зьвяртацца ў Сураскае аддз. дзяржбанку

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ СЭКТАР КНІГАГАНДЛЮ

Рыхтуйцеся да XV гадавіны Кастрычніка

Да ведама ўсіх клюбаў, дамоў соц. культуры, чырвоных куткоў, хат-чытальнь бібліятэк, школ і г. д.

Маюцца ў продажы насьценныя партрэты (фота). Выданьне Саюзфото—Ленінград (памерам 50×80 см.)

1. Ленін 2, Сталін 3. Варашылаў 4. Блюхер 5. Чарвякоў 6. Галадзед і інш.

Цана кожнага партрэту (з пашпарту) 7 руб.

Колькасьць партрэтаў абмежаваная.

Прадажа - ва ўсіх філіялах і кнігарнях Дзяржаўнага Выдавецтва Беларусі (ДВБ)

Даводзіцца да ведама ўсіх дзяржаўных, каапэрацыйных і гандлёвых арганізацый, што Усеўкраінская спажывецкая каапэрацыя „Вукоспілка"

адкрыла свой гандлёвы сэктар

на Беларусі ў гор. Менску.

Кантора функцыянуе з 1 кастрычніка 1932 т. і вытварае пакупку ўсіх відаў тавараў.

З прапановамі зварачвацца па адрасе: Зьвязны завулак (б. Н. Захараўская) д. 5, кв. 3.

Кіраўнік канторы „Вукоспілка" ЮШНЭ.

Менскі яўрэйскі сельска-гаспадарчы тэхнікум У КУРАСОЎШЧЫНЕ АБВЯШЧАЕ,

што прыём заяў на асеньні набор працягнут да 15 кастрычніка 1932 г.

Тэхнікум рыхтуе аграномаў сярэдняй кваліфікацыі; маюцца садова-гароднае і малочна-жывёлагадоўчае аддзяленьні.

Пачатак заняткаў 20 кастрычніка. Студэнты забясьпечваюцца стыпэндыяй і інтэрнатам на правах індустрыяльных і с-г. тэхнікумаў.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Сэктар кадраў НКФ БССР абвяшчае

Набор асьпірантаў

пры Беларускім ФЭІ па наступных спэцыяльнасьцях:

1) Фінансы СССР і капіталістычных краін.
2) Крэдыт і грошы СССР і капіталістычных краін,
3) Эканоміка і фінансаваньне сац. прамысловасьці.
4) Сацыялістычны вучот.

У асьпіранты прымаюцца асобы, якія скончылі фінансавыя інстытуты і аддзяленьні, а таксама асобы, маючыя закончаную вышэйшую эканамічную адукацыю ва ўзросьце ад 20 да 35 год.

Пры падачы заяў неабходна дадаць:

1) Засьведчаныя: а) уласны жыцьцёпіс і б) анкету асьпіранта;
2) Водзывы партыйных, прафэсійных і грамадзкіх арганізацый;
3) Даведкі: а) аб сацыяльным паходжаньні, в) аб стане здароўя;
4) Пасьведчаньне аб адукацыі (арыгінал).

Асьпіранты забясьпечваюцца стыпэндыяй у разьмеры 225 р. у месяц і кватэрным грашыма. Кватэр інстытут не дае.

Заявы і дакуманты прымаюцца штодзённа да 1-га лістапада 1932 г. канцылярыяй Інстытуту—Менск, Савецкая вул. Унівэрсытэцкі гарадок, галоўны корпус, пакой № 203

СЭКТАР КАДРАЎ НКФ БССР

ЗГУБЛЕНЫ:

Парт. кандыдацкая картка выд. Капілеўскім раён. № 39636. Ясучэня З. С. кв. 2032.

Пашпарт выд, 3-м адз. міліцыі Лазарэвіч Ч. М. кв. 2033.

Парт білет выд. Менгаркомам за № 1002446 Шкрэд Р. Г. кв. 2066.

Пашпарт выд. Нарэйкаўскім сельсаветам, Дудкаўскі М. Я. кв. 2067.

Інвалідная кніжка выд. Менскай страхкасай Юрэль В. В. кв. 2068.

Камсамольскі білет выд. Менгаркомам № Свірынаўская Л. Л. кв. 2070.

Партбілет выд. Днепрапятроўскім гаркомам за № 1158808 В. Ласенка А. С.

Камсамольскі білет выд. Менгаркомам Магілеўская А. Б. кв. 2073.

Камсамольскі білет выд. Менгаркомам Май Маня кв. 2075.

Кмсамольскі білет выд. Менгаркомам Зынчык І. Г. кв. 2076.

Асбовае пасьведчаньне выд. Менскім ГПУ Зынчык І. Г. кв. 2077.

Парт білет выд. Менгаркомам за № 2403164 Гайша Я. К. кв. 2078.

Паляўнічы білет Менск. Райтавар Хмілеўскі П. І. кв. 2079.,

Паляўнічы біл. Менск райтавар. Губік Ф. В. кв. 2080.

Парт білет выд. Менгаркомам за № 0817519 Красньштанаў Ф. М. кв. 2081.

Цэнтральны яўрэйскі тэатр рабочай моладзі (ТРАМ) пры ЦК ЛКСМБ

АБВЯШЧАЕ ПРЫЕМ

у акторскі склад 13 мужчын і 7 жанчын не маладзей 18 год.

Прыём. іспыты адбудуцца ў Менску 15 і 18 кастрычніка а 6 гадз. увеч. у памяшканьня партыйнага яўрэйскага рабочага клюбу імя Леніна.

Да іспытаў падрыхтаваць верш і маналёг

Умовы прынятых наступныя

Заробак ад 90 да 152 руб.—Інтэрнатам забясьпечваюцца ўсе прынятыя. Праезд прынятых аплачваецца.

Акрамя практычнай работы трамоўцы праходзяць вучобу ў аб'ёме тэхнікуму. Заявы і дакуманты (аб узросьце, сац. становішчы. месцы працы здароўі і адрасаваць: г. Менск, рог. вуліц Урыцкага і Карла Маркса, партыйны яўрэйскі раб. клюб імя Леніна. Цэнтр. Яўр. ТРАМу.

ДЫРЭКЦЫЯ

Віцебскі Пэдагагічны Рабфак РОБІЦЬ НАБОР НА ЗАВОЧНЫ СЭКТАР

Правілы прыёму як ва ўсе рабфакі

Заявы і дакуманты пасылаць па адрасу: Віцебск, Валадарская 58-15.

ДЫРЭКЦЫЯ

Рэспубліканскай канторы МЯСАЗБЫТ

ПАТРАБУЕЦЦА

фінансіст-гал. бухгальтар 1
і бухгальтар 1
эканаміст-плянавік 1,
касір-рахункавод 1.

Аплата па згодзе.

Зьвяртацца: Пляц Волі, 7

Белмяспрамтрэст, Сэктар кадраў.

Друкарня імя Сталіна.